

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 24—	12—	6—	2—
v upravnstvu prejemati:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 22—	11—	5-50	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo.) telefon št. 34.

Izloži vsek dan svojo izjavo o delu in pravnih.

Inserti veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 25—	13—	6-50	2-30
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
	K 30—	15—	7-50	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Brezuspešne rešilne akcije.

Dunaj, 28. januarja.

Od raznih strani so se delali danes poskusi, pregovoriti češke obstrukcioniste, da svojo taktiko opuste. Kar naprej bodi povedano, da so se ti poskusi ponesrečili in da je položaj zvečer popolnoma nespremenjen, tako, da je sploh dvomljivo, ali se bo jutrišnja seja še vršila ali ne. Obstruirajoče stranke so na splošno prigovarjanje, da naj vendar precizirajo svoje zahteve, postavile kot kardinalni pogoj za obustavitev obstrukcije: grof Stürgkh naj v parlamentu izjavi, da hoče v določenem času razpisati volitve v češki deželni zbor in odpraviti praško upravno komisijo — brez ozira na potek češko-nemških pravnih pogajanj.

Vlada je pripravljena, podati parlamentu izjavo o »potrebi čim skorajšnjega sklicanja češkega deželnega zbora«, nikakor pa se ne bo vezati na termine. Naravno, ker bi sicer naletela na najostrejši odpor Nemcev, katerih najuspešnejše sredstvo v njihovi politiki na Češkem je baš nedelavnost češkega deželnega zbora. Brez navedbe termina pa je vladina izjava le prazna beseda, katerih gre dvanaest na tucat. Obstrukcionisti seveda tako izjavo že a priori odklanjajo. Navzlic temu jo je grof Stürgkh lepo stiliziral ter jo hoče še nocoj ponuditi agrarnim in radikalnim voditeljem.

Parlamentarni krogi kepajo obstrukcioniste z drugimi argumenti. Predvsem jih opozarjajo na dejstvo, da je proračunski odtok vladno predlogo o budgetu spremenil, in sicer v smislu splošnih interesov. Črtal je izredne vojaške kredite — skoraj 105 in pol milijona kron, zato pa je vstavil pooblastilo za izdajanje primerne kvote od zneska 35 milijonov, ki so potrebni za izvedenje službene pragmatike od 1. septembra 1913 do konca leta 1914, zvišal je nadalje vsoto za izboljšanje materialnega položaja uslužbencev na državnih železnicah na 56 milijonov, ter določil 2 milijona kron, katere naj uporabi država za podporo brezposelnih. S temi in še nekaterimi drugimi sklepi formalnega značaja je proračunski odtok budgetno predlogo res znatno izboljšal. Stranke večine pravijo sedaj, da bo obstrukcija

ta važni uspeh budgetnega odseka, katerega bi bila zbornica gotovo odobrila, uničila. Ako izvede vlada budgetni provizorij s § 14., potem se bo držala lastne predloge in ne volje proračunskega odseka — kriva pa bo obstrukcija. Zdi se, da obstrukcionisti tem trditvam (morda upravičeno) ne verjamejo. Vsekakor niso napravile nanje nikakega vtiska.

Nemški »Nationalverband« je napravil zato popolno novo taktično potezo. Poslanci iz sudetskih dežel so se naenkrat delali silno ogorčene nad vladnimi predlogami o češko - nemški spravi, češ, da pomenijo za Nemce naravnost zahrbtni udarec. Sklenili so zato — glasovati proti budgetnemu provizoriju. Do istega sklepa so prišli tudi takozvani Mladonemci, skupina poslancev iz alpskih dežel. Parlamentarni matematiki so nato pričeli obstrukcionistom računati, da je popolnoma mogoče, da proračunski provizorij pri glasovanju sploh propade — kar bi pomenilo za Stürgkha smrtni udarec. Ako torej češki opozicionisti svojo obstrukcijo nadaljujejo, potem preprečijo negativni votum zbornice in rešijo Stürgkha.

Gospodje Staněk, Prašek in Choc pa imajo trde glave. Nemška strategija je preveč prozorna, da bi ji mogel v parlamentu še kdo nasesti. Nemški sklepi imajo namen, vloviti obstrukcioniste. Ako bi se to posrečilo, potem bi »razjarjeni« »dajčpemci« in starodevičarski »Mladonemci« svoje stališče že pravočasno revidirali. Njihov namen je sicer smatrati za dolus eventualis. Ako se jim prvi načrt ne posreči, ter razbije obstrukcija zbornico, potem ostanejo hrabri opozicionisti, beseda bo veljala, ker ne bo treba pokazati dejanja.

V tem oziru je torej nemška taktika zelo podobna oni slovenskih klerikalcev, ki sino jo včeraj označili.

Sicer pa se pojavljajo v parlamentu znaki splošne apatije. Akoravno je k formalni debati o dnevnem redu priglasihih še par tucetov obstrukcionističnih govornikov, je predsednik že ob pol 5. zaključil sejo. Pustil je poslanca Bradača govoriti (v formalni debati!) več kakor štiri ure, in šele potem ga je opozoril, da je skrajni čas, da stavi formalni predlog...

Gotovi krogi zavzemajo zvečer zopet stališče: še se pogajati, s potrpežljivostjo in ostrejšo poslovniško prakso ubiti obstrukcijo. Drugi so zopet zavzeti za »novo idejo«, da se naj obstrukcionistom vzame uspeh njihove taktike na ta način, da odide parlament sicer domov, toda vlada naj ga ne odgodi in naj ne izvaja iz preprečenja budgetnega provizorija nikakih konsekvenc. Kakor je gospodarila v januarju v ex lexu, tako naj stori tudi v februarju in če treba v marcu. Ljudje, ki prihajajo s takimi idejami, se menda niti ne zavedajo, da škodujejo parlamentarizmu in konstitucionalizmu, desetkrat bolj, kakor pa najlahkomiselnejše in najmanj upravičene obstrukcije.

Zvečer smo govorili z odličnim voditeljem čeških opozicionistov strank, ki nam izjavlja sledeče: V trenutku ne vodimo z nikomur in nikak pogajanja o spremembi naše taktike. Mi smo svoj — reči se mora — že preskromni ultimatum povedali: pripravljani smo obstrukcijo ustaviti pod edinim pogojem, da se v kar najbližjem času razpišejo volitve za češki deželni zbor. Kolikor vem, so se po današnji seji Poljaki obrnili na grofa Stürgkha. Poslanec German je o tej zadevi dal časa z njim konferiral. Morda bi bil grof Stürgkh pripravljen, ugoditi naši zahtevi z izjavo, katero bi podal v parlamentu. Toda ne verjamem, da bi do tega prišlo, kajti v tem trenutku, ko se vlada napram nam zaveže, sklicati češki deželni zbor, ima opraviti z najhujšim odporom Nemcev. Kakor čujem, bi nemški poslanci s Češkega odgovorili grofa Stürgkhu z — obstrukcijo. Pravi moment je pač zamujen. Rešitev situacije je le mogoča, ako so pametni in pravični ne le vlada — temveč tudi Nemci. Vse pa kaže — je smehljaje pripomnil češki parlamentarec — da se nahaja grof Stürgkh med Scilo in Karibdo. Sicer pa je grof Stürgkh povabil nemške voditelje k sebi — bomo videli, kaj skuhajo.

Nakit dr. Zajca je iz pavovega perja.

Resnicoljubni »Slovenec« je dne 27. januarja nakitil obrtnega referen-

ta deželnega odbora g. dr. Zajca s sledečo notico: »Zakon za obrtne nadaljevalne šole. V zadnji seji deželnega zbora se je sklenilo, da se referentu dr. Zajcu naroči, čim prej izdelati zakon za obrtne nadaljevalne šole. Ta sklep je v interesu razvoja obrtno - nadaljevalnih šol toplo pozdraviti, ker so razmere po obrtnonadaljevalnih šolah nevedrdržljive. Kakor čujemo, se g. deželni odbornik dr. Zajec že dalj časa bavi s tem vprašanjem in je vprašanje že toliko dozorelo, da bo mogoče z zakonskim načrtom priti pred deželni zbor, če ne sedaj, vsaj gotovo v jesenskem zasedanju.«

No, v kolikor smo mi poučeni, je stvar popolnoma drugačna. Nam ni prav nič znano, da bi se kdaj deželni zbor že baval s tem vprašanjem, še manj pa, da bi kdaj deželni zbor naročil obrtnemu referentu dr. Zajcu, naj izdela zakon za obrtne nadaljevalne šole; prepričani smo tudi, da se referentu dr. Zajcu niti sanjalo ni o takem zakonu, še manj pa, da bi se dr. Zajec s tem vprašanjem že dalj časa baval. Res je pa, da je ta misel prišla po inicijativi zadržnega inštruktorja prvič v razpravo na obnem zboru deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug, dne 12. januarja t. l. Na omenjenem obnem zboru prečital je načelnik zveze g. Eng. Franchetti dopis g. zadržnega inštruktorja, ki se doslovno glasi: Kakor sem posnel iz knjižice o slavnostnem zborovanju in obnem zboru povodom desetletnice obstoja deželne zveze, se čislana deželna zveza zelo zanima za obrtno šolstvo. Pri X. obnem zboru se je celo sklenila resolucija o ustanovitvi meščanskih šol na Kranjskem.

Po mnenju podpisanega urada bi bilo še potrebno, da se zveza tudi poteguje za izdajo zakona o obrtnih nadaljevalnih šolah na Kranjskem. Sedaj ni nobenih zakonitih določb, kdaj in pod katerimi pogoji se naj te šole ustanovijo in kako se naj krijejo stroški vzdrževanja, kar se tiče sestave šolskih odborov obrtno nadaljevalnih šol, obrtne zadruge kot zakoniti reprezentant obrtnega stanu tudi nimajo pravega zastopstva. Na Kranjskem je še mnogo krajev, kjer bi se

morale z ozirom na izdatno število vajencev ustanoviti splošne obrtne nadaljevalne šole, trgovski tečaji k splošnim obrtnim nadaljevalnim šolam in v Ljubljani je gotovo nekaka krajevna potreba, da se ustanovijo tako, kakor v drugih večjih avstrijskih mestih, razne strokovne obrtne nadaljevalne šole oziroma, da se vsaj v zadnjem letniku vajenci bolj po strokah ločijo.

Sedaj se na Kranjskem vzdržujejo obrtne nadaljevalne šole le nekako iz prostovoljnih darov in je vsled tega tudi povsem umljivo, zakaj je ustanovitev takih šol tako težavna. Sosebno na Kranjskem, kjer obrt in trgovina še nista tako razvita, kakor v raznih drugih avstrijskih kronovinah, in kjer tedaj davčna moč ni tako velika, se s prostovoljnimi darovi ne da mnogo doseči. Treba je pač zakonitih predpisov, kako se naj šole vzdržujejo. V resnici sta tudi dve deželi, namreč Nižje Avstrijska in pa Sojnograška sklenili take zakone.

Svetuje se radi tega deželni zvezi, da povodom prihodnjega obdnega zbora resolucijo sklene, da se ima tudi na Kranjskem v kratkem tak zakon o obrtno nadaljevalnih šolah izdati.

Vsled tega je načelnik zveze g. Franchetti predlagal obnem zboru, da se naj načelstvu naroči, preskrbeti si navedene zakone in odposlati deželnemu zboru odnosno odboru primerno tozadevno resolucijo, navzočega poslanca g. dr. Ravniha rja pa naprosi, da temu vprašanju posveti vsi pozornost.

Načelstvo zveze je res že 21. januarja izročilo deželnemu odboru obširno in temeljito sestavljeno resolucijo, o kateri je deželni odbor že sklepal, da se izroči deželnemu zboru v nadaljno posvetovanje in sklepanje.

Poleg tega je pa član odbora obrtne nadaljevalne šole g. Engelbert Franchetti v seji, dne 15. januarja t. l. v šolskem odboru predlagal, da se naj predsedstvo odbora obrtne na c. kr. deželno vlado, da bi zakon o obrtnem šolstvu vsestransko podpirala in pospeševala.

Tako je gospoda okoli »Slovenca« in nič drugače! Pa bi zopet delo drugih radi sam sebi pripisali. Nam je

LISTEK.

Kritika.

Vilko Mazi.

»Čitalnica« v Zahosti je praznovala petdesetletnico svojega obstoja in je za to slavnostno priložnost priredila koncert. Nastopilo je čitalniško pevsko društvo, predsedniku pa se je posrečilo pridobiti za sodelovanje širom slovenske zemlje znanega baritonista, gospoda Pinka in prav tako slovitega pianista, gospoda Ponka, kakor so napovedovali kričeči plakati po trških vogalih, vabeči k najobilnejši udeležbi.

Prihodnji dan je prinesel nek slovenski list naslednjo kritiko:

V Zahosti se je praznoval snoči praznik, ki jih malo takih pozna slovenska kulturna zgodovina. »Čitalnica« je proslavila petdesetletnico svojega obstoja in ob tej priliki s ponosom pokazala krasne sadove svojega plodovitega delovanja za sveto narodno stvar. Na oder je postavila svoj dični pevski zbor, ki je odpel deset izborno nastudiranih skladb odličnih slovenskih komponistov z najsijajnejšo eksaktnostjo. Da je še tenor malo glajši, ustregel bi ta pevski zbor

lahko najrazvnejšemu muzikalnemu ušesu. Ta nedostatek pa bo marljivi pevovodja s svojo znano spretnostjo gotovo kmalu obrnil, saj se pevcem že na vsem nastopu pozna stroga discipliniranost in mnogo trdne volje. Lepih sopranskih grl pa ne moremo zadosti prehrvaliti. Vsa čast gospodu pevovodji na takem zboru in takih uspehih!

Občinstvu, ki je brez razlike slojev napolnilo dvorano do zadnjega kotička, sta se predstavila izborna ljubljanska umetnika, baritonist g. Pink in pianist g. Ponk. Da bi podrobneje presojali čudovite zmoglosti obeh gospodov umetnikov, bi nam nedostajalo prostora, pa tudi nismo poklicani v to; najboljša priznanja jima je izreklo občinstvo v gromovnih aplavzih. Gospod Pink poje očarljivo. Njegov »Mornar« ni »Mornar« iz not, ampak živ mornar na živem morju, kakor ga zna uveljaviti morda samo g. Pink. In pa »En starček!« Kolikokrat smo že čuli to pesem, objedli smo se je že, snoči pa se nam je razlivala v srca vsa prerajena, vsa čudovita! Marsikdo je bil ginjen do solz! Da, tako zna fascimirati samo resnično dovršen favec. Veljavo samosplovov pa je nedvomno povzdignil do odličnosti g. Ponk s svojim izbornim

spremljevanjem klavirja. Samo žal, da se mu ni moglo ponuditi boljšega instrumenta! Spremljevanje se je vršilo z največjo diskretnostjo, vsepovsod dajoč prednost grlu.

V velikanskem navdušenju se je zaključil ta slavnostni praznik. Zahosta še ni obhajala enakega. Predsednik »Čitalnice« naj bo uverjen, da mu je vse globoko hvaležno za ta lepi večer in se v polni meri zaveda njegove brezprimerne požrtvovalnosti. Dokler bo stala Zahosta, bo živelo njegovo ime, zapisano z zlatimi črkami v zgodovino slovenske kulture, se bo izreklo še poznim rodovom v izged nesebičnega rodoljuba. »Čitalnici« pa kličemo k njenemu jubileju: vivat, floreat, crescat!

Ko je tretji dan bral predsednik to kritiko, se mu je pocedila debela slina po črnem telovniku. Bil je še vedno v salonski obleki, zakaj v Zahosti je že od nekdanj navada, da se zaliva vsako narodno slavo še najmanj en dan, tak izreden jubilej in povrh še tako vrlo uspel, pa je bilo vsekakor spodobno zalivati vsaj tri dni. Trikrat je prebral tako zamaknjen, da se ni čisto nič zavedal neprestanih curkov slin, ki so mu zapredale telovnik vse doli do pasu.

In tak se je napotil v Ljubljano, da bi ga vsi videli: češčenega pred-

sednika zahoške »Čitalnice«. Hodil je vzravn in s ponosnimi koraki ter ves pomlajen. Kdor ga je videl, mu je v dobri veri odračunal najmanj dva križa. Tako ga je srečal prijatelj Gniđa, notarski pisar, ki je slovel kot velik pijanec in slavnostni govornik fulminantnih fraz, za ušesi kosmat, kakor malokdo. Spoznala sta se bila na neki ženinini in se tudi tam pobratila, potem pa sta si ostala zvesta prijatelja, utrjajoča od časa do časa to plemenito vez v poštenem krogu.

»Kaj pa ti tu, amice? Ali se ženiš, pri vragu, tako slavnostno oblečen?«

»Velik dogodek, velik, slaven, nepozaben! Saj si bral kritiko?«

»Saj res, saj res, čestitam; oprosti, da me moraš domisliti!«

»Sama hvala, sama resnica, vse-skozi resnica. Škoda, da ga ne poznam, ki je pisal! Ponosen sem... Pa stopiva malo k »Fajmostru«, saj veš, spodobno je... jaz plačam!«

Gniđa se je navihano muzal in se ni dal dvakrat povabiti.

»Da, tako je treba pisati kritiko,« je poudarjal predsednik, ko sta sunila prvi eks. »To je objektivno pisanje: dobro pohvaliti, slabo pograti. Naš tenor je res še precej grčav, pa se bo dal že pooblati, o, se bo že dal, zakaj pa ne! Nad sopranom se pa res ne more nihče mrdati, to je že splošno mnenje. Klavir je

bil nedavno uglašen, pa seveda, tak umetnik je jako razvjen, kajpa! Če se pa ne da pomagati, se pa ne da, ja! No — in nazadnje jaz res mnogo žrtvujem za napredno stvar, zakaj bi se mi ne dalo javnega priznanja! Kar zaslužim, zaslužim, ja! — »Slovensko kulturo smo povzdignili; samo, da smo jo povzdignili! Na to zdravje: eks!«

Ko sta ga ruknila, se je domislil predsednik:

»Seveda, ti se nisi odzval. Poslal sem ti vabilo in zanesel sem se, da nam boš slavnostni govornik, ampak — v Zahosti je »predaleč«, seveda, ja! — Da si bil ti zraven, bi tudi rekel, da si ti »poročal« v časopis, zakaj tako lepo zna malokdo sestaviti! Zdaj pa vrag znaj, kdo je bil?«

»Jaz pa vem, kdo je bil,« se je poredno muzal Gniđa.

»Ti veš? — se je začudil predsednik.

»Prav gotovo vem!« se je muzal še bolj navihano.

»Tak povej mi, da ga objamem, da ga poljubim, da se mu do tal priklonim,« je prosil radovedni predsednik.

»No, neha, neha, zakaj pisal — sem jaz!«

Predsedniku so se izbulile oči, da bi mu jih bil lahko s palico odklatil.

končno vse enako, kdo je storil prve korake za vresničenje zakona o obrtnih nadaljevalnih šolah, samo, da se zakon izda, ker ga v interesu izobražbe obrtnega naraščaja smatramo za potrebnega, ali zdi se nam le čudno, da zna »Slovenec« vsako zadevo, ki naj bi koristila enemu ali drugemu stanu, tako izkoristiti v svoje politične namene in si prisvajati zasluge, ki se jih ni pridobil.

Dr. Zajcu ni prej niti na misel prišlo o kakem zakonu o obrtno-nadaljevalnih šolah za Kranjsko in sedaj, ko je deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug storila prve korake, hoče to misel »Slovenec« pripisovati dr. Zajcu, češ, dr. Zajec se že dalj časa bavi s tem vprašanjem in če se uveljavi ta zakon, to je delo naše S. L. S., to je delo našega poslanca dr. Zajca!! Radi bi zopet s to idejo pridobili nekaj obrtnikov na svojo stran. Ne bi se bavi s to zadevo, ali ker nam že preseda »Slovenčeva« baharija v tej, kakor tudi v drugih enakih zadevah, smo stvar hoteli pojasniti tako, kakor je. Če pa hoče dr. Zajec obrtnike privabiti v svoj tabor, se mora pa že kaj drugega spomniti, da bode obrtnike osrečil in pridobil za S. L. S. Gotovo pa je, da bode kot obrtni referent v deželnem zboru o stvari poročal in priverjeni smo, da bode poslanci naše stranke tudi za zakon o obrtnih nadaljevalnih šolah za Kranjsko radosljivo glasovali, če bode pravičen in sestavljen tako, da bode za našo stranko sprejemljiv. Ker pa mi dobro poznamo klerikalce, vemo že v naprej, da bode zakon tako skrupčan, da bi mogle napredne občine in druge napredne korporacije samo prispevati za vzdrževanje obrtnih šol, govoriti bodo pa imeli samo Zajci, Kregarji in Ložarji. No vederemo!

Napredni obrtnik.

Strah.

Ko se je grof Berchtold včeraj zjutraj zbudil, je tekel hitro v svojo pisarno, ker je bil pozabil, s katerim vlakom dospe grški ministrski predsednik na Dunaj. Spodobi se namreč, da najdejo taki obiski zunanega ministra v polnem delu. V zunanem ministertvu še ni bilo nikogar, zato se je moglo zgoditi, da je pismonoša izročil grofu Berchtoldu pismo. Eno pismo je bilo prav debelo in na pečatu je bral »Petrograd«. Pomislil je malo in se spomnil, da se je svoj čas učil, da leži Rusija na severu in na vzhodu Evrope. Zadovoljen s svojim znanjem, je pismo iz previdnosti odprl, in kaj je bral tu? »Iz grškega generalnega konzulata so ukradli diplomatske akte.« Pogledal je svojo verheimerico in se nasmehnil. »Putilovo tovarno je kupil Krupp.« Sedel je in napisal brzozjavno čestitko. »V Varšavo so poslali 10 vagonov moke za vojaštvo.« Grofu Berchtoldu so se zmžile obrvi in poklical je k sebi zadnjega pisarja, ki je prišel prvi v urad in hotel ravno stikati po šefovi mizi, pa mu je zapovedal: »Napišite za berlinsko »Tägliche Rundschau« o tem - le članek!« Pokazal je na pismo. In »Tägliche Rundschau« je prinesla sledečo senzacionalno vest: Od visoke diplomatične strani se sporoča našemu dunajskemu zastopniku: Na Dunaju se ne morejo izogniti vtisku, da vladar sedaj v Rusiji zelo sovražno razpoloženje napram Nemčiji in Avstro-Ogrski in da je razburjenje v carevini danes večje, kakor sploh kedaj.

»Kaj, ali me misliš potegniti, vrazji lisjak? — Ti pisal, tako svetlo resnico pisal, za Boga svetega, saj te vendar ni bilo poleg? —«

»Saj si mi poslal program, kaj je treba še drugega? — Pa da me ne boš imel za lažnika, evo ti koncept, dobro, da ga imam pri sebi!«

Predsednik je strmel v tisti papir, kakor pripisan.

»No, stvar je vendar tako enostavna, če imaš v rokah program. Malo talenta je treba in malo fantazije, pa gre. Predvsem pa laskanje. Na laskanje se love ljudje, kakor muhe na tanglefoot. Z laskanjem se da izvršno retuširati najgorostnejša laž. Če ogreješ človeka s plaščem take dopadljive laži, hodil bo, kakor da je ta plašč že od nekdaj njegova lastnina. To je že tako stara resnica, kakor je pamet stara. Ženske ji služijo vsebolj od moških. Ženska se boji graje, kakor hudič križi, moški jo vsaj nekaj pogoltno brez škode, v toliko smo popolnejši.«

Stvar je bila torej čisto primitivna. Da izgleda kritika resničnejša, je treba na vsak način malo graje, tudi če jo je za en sam ščep. To grajo sem previdno obesil instrumentu na hrbet, tja brez škode, malo jo je bilo treba natakati na ta tenor, da se bolj odtisne nečimerna pohvala soprana. In drugo? Čitaš program, pa si misliš: tako je iz-

tudi med zadnjo balkansko krizo. K temu prihajajo nova, zelo obširna oboroževanja, katerih ost je naperjena tudi proti Nemčiji in Avstriji. Rusija, ki ima že itak najmočnejšo vojsko na svetu, je obdržala pod orožjem najstarejši preženčni letnik, ki ga odpušča sicer meseca novembra, tako da so sedaj 4 popolni rezervni letniki pod orožjem. Tudi je znano, da delajo mrzlično na velikih skladiščih za živila, orožje in municijo v ruski Poljski in v Mali Aziji. Velikanske množine slame, ovsa in moke prevažajo tja. Tudi se da konstatirati zvišana finančna vojna pripravljenost Rusije. Nobena tajnost ni, da se je posrečilo ruskemu ministru dobiti v Parizu velike vsote za vojaške namene. Zdi se, da se pripravljajo Rusija, da bo v gotovem, ne predaleč v bodočnosti ležečem trenutku vojaško prav močna. — »Tägliche Rundschau« je govorila in drugi listi so to vest takoj ponatisnili. V enem teh listov se glasi naslov: »Sovraštvo Rusije napram Avstro-Ogrski«. In glas gre po Evropi: Zdaj pa bo vojna! V Petrogradu kujejo novo Balkansko zvezo, seveda proti Avstriji, ker Rusija ne more pozabiti, da kljub zmagovitim vojnem v letih 1812, 1828, 1855 in 1878, ravno vsled prepovedi Avstrije, ni mogla zasedi Carigrada. In velika, ponosna monarhija, pravi dotični članek v graški »Tagespost«, se naslanja sedaj na Bolgarsko, pravzaprav na eno samo stranko na Bolgarskem, na ono, ki je knezu Ferdinandu Koburžu dal bolgarsko krono. To je vendar preveč skromnosti in edina razlaga za take halucinacije je — strah.

Deželni zbori.

Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje, kakor poročajo z Dunaja, cesarjev patent, ki sklicuje deželne zборе: gorenjeavstrijski, koroški, šleski, moravski, tirolski in gorjski za 3. februar; dolenjeavstrijski za 4. februar in kranjski za 5. februar. Glede deželnih zborov: predarlskega, tržaškega in bukovinskega še ni padla odločitev. Gališki deželni zbor že zbora. O štajerskem deželnem zboru še ni znano, kdaj se sestane, ravnotako ne o dalmatinskem. Istrski deželni zbor je bil obenem razpuščen.

Albanske homatije.

V Albaniji ni nič novega. Kontrolna komisija je sedaj začela organizirati centralno vlado za Albanijo. Od bivših ministrov je kontrolna komisija dve sedanjim generalni ravnateljstvi, in sicer generalno ravnateljstvo za poljedelstvo in za javna dela, popolnoma črtala, dočim je obdržala ministrstva za justico, finance, šolstvo in brzojav. Šefu centralne vlade Fevzi begu je dala kontrolna komisija dva tajnika, enega za turški jezik, drugega za evropske jezike in enega arhivarja, ravnatelj pa je dal samo po enega tajnika. Na ta način se je celi aparat vlade skrčil na 12 uradnikov. Vsa druga uradniška mesta je kontrolna komisija črtala. Kaj bo počela sedaj albanska inteligenca, ko ji je zaprta uradniška karjera? Da v Albaniji ne potrebujejo poljedelskega ministra, je umljivo, ker Albanci še dolgo ne bodo selali in želi, da nimajo vojnega ministra, pa je zelo čudno. Pa morda upravlja ta posel poveljnik orožništva, ali pa

padla ta točka, tako ta... saj se ne ušteješ prehudo! Saj pravim: z laskanjem se da izvršno retuširati najgorostnejša laž.

»Tako, tako...« je jecjal razočarani predsednik. Vino se ga je bilo že močno oprilelo.

»Da, tako je. Kritiki so kakor pratikarji. Vsa umetnost leži v tem, da ne postaviš snega na Veliki šmarer in laskanja na Božič, za Veliko noč pa lahko prorokuješ, kar ti nade v roko. Če je pisan dež, pa sije solnce, tódo rekli: po vsej zemlji ne more samo deževati in pratika ni postavljena le za našo faro. Torej, samo malo rafiniranosti je treba.«

»Tako si nas torej navlekel, vrazja stiska!« se je hoho'al predsednik in kolobaril z rokami.

»Kaj navlekel! Ampak povedati sem ti hotel, da se človek ne sme obešati kar tako brezpogojno kritiki na frak, marveč treba respektirati pred vsem svojo sodbo. Če si nimate sami kaj očitati, je stvar v redu, pa naj pišejo časopisi kar hočejo: papir vse prebavi. Veseli me, da sem pisal »golo« resnico, zato pijva!«

»Saj ti ne zamerim, kompare; saj ti ne morem zameriti, vrazji lisjak!« je mežikal v blaženem smehljanju vinjeni predsednik in razlival vino po široki mizi, gugajoč kozarec.

Esad pala, ali Isa Božetina. Železniškega ministra tudi ni treba, saj bo ostala železnica iz Srbije na Jadransko morje samo na papirju. Za javna dela pa bi se smeli nastaviti ministri, kako bodo mogli sicer pripraviti princu Wiedu palačo, javne veselice in drugo? Pa princ Wied za enkrat še ne misli priti v Drač. Iz Berlina namreč poročajo, da se bo preselil v svojo novo domovino šele v drugi polovici februarja, ali pa morda še pozneje.

Revolucionarno gibanje na Bolgarskem.

O velikih nemirih, ki so se dogajali pretekli teden v Burgasu na Bolgarskem, smo tudi mi že poročali. O teh dogodkih poroča Andrej Levov v novosadski »Zastavi« takole: Na praznik bogojavljenja so sklicali široki socialisti v Burgasu velik političen shod, na katerem bi imela govoriti strankina voditeljica Jankulov in Harlakov. Ker policija shoda ni mogla zabraniti, je najela 40—50 ljudi, jih oborožila in jim naročila, naj za vsako ceno skušajo shod onemogočiti, ali pa razbiti.

Ko so socialisti z rdečo zastavo prišli na zborovališče, jih je od policije najeta druhal napadla in jim zastopila pot v zborovalno dvorano. Nastal je silen pretep, pri katerem je bilo ranjenih na obeh straneh več oseb. To priliko je izrabila policija in shod enostavno prepovedala, češ, da nimamo nobenega jamstva za mir in red. Toda socialisti se niso dali preplašiti in so sklicali na drugem kraju nov shod ob 7. zvečer.

Že dolgo pred začetkom shoda je bila zborovalna dvorana natlačena polna, vendar pa se je posrečilo priti v dvorano tudi ljudem, ki jih je najela policija. Ko je jel Harlakov govoriti ter napadati vlado in carja, so v dvorani se nahajajoči detektivji jeli razgrajati, kar je povzročilo splošen pretep. Detektivji so nato jeli streljati z revolverji in so ranili več oseb. Sedaj so posegli tudi socialisti po revolverjih in jeli streljati. Razvila se je pravcata bitka, v kateri je bilo brezbroj ranjenih. Končno se je posrečilo socialistom, potisniti razgrajanje iz dvorane, na kar se je zborovanje mirno nadaljevalo.

Harlakov je med splošnim odobravanjem končal svoj govor takole: »Car Ferdinand podpira vse to, kar uganja vlada dr. Radoslavova. Zato je tudi za vse odgovoren. Mi zahtevamo sedaj od njega ne samo, da odpusti sedanjost vlado, marveč tudi, da čim najprej izigne iz Bolgarske. Ni mu so na Bolgarskem šteti dnevi. Njega je sedaj vsakdo sit, celo tisti, ki so prej klečeplazili pred njim. Spodimo od tod tistega, ki je povzročil Bolgarski največ zlega, prepodimo iz svoje hiše vampirja, ki nam pije kri. Živela bolgarska republika!«

Ta govor je bil sprejet z velikanskim navdušenjem in odobravanjem, nakar so se zborovalci mirno razšli.

Takoj drugi dan pa je pričela policija s svojim »delom«. Aretirala je celo vrsto ljudi, ki so se udeležili shoda, in jih vtaknila v zapor. Med prvimi, ki so bili aretirani, je bil bivši poslanec Harlakov.

Prireditelji shoda so hoteli o dogodkih brzozjavno poročati v Sofijo, a policija jim je to zabranila, češ, da brzozjav in telefon nista namenjena zanj.

Harlakova in njegove tovariše bodo seveda obtožili radi poskušene-ga punta.

Štajersko.

Dejanja, ne samo lepe besede! »Slovenec« je priobčil v sredo na uvodnem mestu članek, v katerem opisuje, kako se je vrgla »Südmark« na kupovanje slovenske zemlje na Spodnjem Štajerskem in kako zlasti sistematično naseljuje Nemce okoli St. Ilja in Marnberka. Dalje pravi list, da Nemci snujejo parcelacijsko barko, katera se bo v velikem slogu lotila naseljevanja; istotako da bodo dajale velike elektrarne na Fali, pri Mariboru in pod Ptujem gonilno silo novim nemškim podjetjem po narodno mešanih vaseh in mestih. Članek se končuje z besedami: »Tako delajo nasprotniki in kako mi? Čas hiti in mi čakamo res rezignirano, kaj nam prireje bodočnost. Trpke besede silijo v pero nad to malomarnostjo, ko imamo vendar dovolj vzroka, da delamo s polno paro in brez prenehanja. Naj se vendar že enkrat vzbudi narodna vest slovenske javnosti, da storimo v zadnjem trenutku, kar se stori da.« Res je to, in iskreno je želeli, da bi se vzbudila narodna vest večine naših zastopnikov v parlamentu, od dr. Šusteršiča in dr. Korošca pa doli do Ivana Roškarija. Na Št. Štajerskem

bijemo boj za svoj narodni obstanek, na Dunaju pa delajo naši zastopniki politiko dobro plačane oportunitete. Dan za dnevom opozarja naše časopise na krivice, ki se nam gode v sodni, davčni, poštni upravi; pa naše delo nima zaželjenega uspeha, ker ga ovirajo »Slovinci, pristaši in roditelji naše ultramontanske stranke. Toda če se tudi ne oziramo na visoko politiko; kdo ovira delo naših obrambnih organizacij bolj, Nemci ali klerikalci? Kdo spodkopava kredit in moč našim večjim denarnim zavodom bolj, Nemci ali klerikalci? Dkler nimamo zbranega mnogo kapitala na malo mestih, ni mogoče misliti na lastno industrijo. In drugače ne bomo prišli v okom pogubnim vplivom nemške industrije. Denar, kruh — to ste dve vsemogočni vodilni sili, ki ste za našega človeka prej merodajni ko najlepše besede o narodnih ciljih in idealih. In še nekaj je treba tu povedati: dokler bo »Slovenec« zagovarjal najkrutejšo samovlado klerikalne stranke na Kranjskem, ki do skrajnosti preganja — neklerikalne Slovence, skoraj nima pravice govoriti o preganjanju štajerskih Slovencev. Kajti naši Nemci mu lahko z bridko ironijo odgovore: Medice, cura te ipsum! Kdor svobode in pravice sam ne pozna, ne sme pričakovati in zahtevati iste od drugih... Ali toliko narodne vesti imam? slovenski naprednjaki: Kakor hitro bomo videli pri klerikalcih deanski boj proti Nemštvu, ne pa slišali samo besede, ga bomo vedno podpirali, kajti blagor narodne celokupnosti je nam vedno suprema lex. Dokazali smo to že nešteto krat — in želeli je, da bi se nam pridružili Slovenci tudi iz drugih političnih strank. Če ovirajo to Šusteršiči, Kreki in Korošci: v morje z njimi, morda bo to prvo in najkoristnejše delo v obrambo proti Nemštvu!

Harstniški Sokol vabi člane in prijatelje sokolstva na glavni občni zbor v nedeljo 1. februarja ob 4. uri v gosilni Roš.

Sokol in društvo Sokolski Dom v Raihenburgu imata svoj občni zbor, dne 31. t. m. v gostilni g. Korošca v Raihenburgu. Po občnem zboru igra domača sokolska godba.

Volitive v celjsko okrajno bolniško blagajno. V celjski okolici se med drugimi in poleg policaja Gračnerja še posebno trudita za nemškotarske kandidate trgovca v Gaberjih Pečuh, ki ga Südmarka podpira in ki si povsod samo za Celjane pete brusi, ter fijkar Pristovšek, oba seveda rojena Slovence, sedaj se pa štejeta med »Nemce«. Slovinci, bodite vendar moške in naženite vse take ljudi, ki prihajajo ob času volitev k vam; pokličite jim vrata in jim recite, da ne stojite pod njihovim varstvom in da že sami veste, kaj vam je storiti. Nikar si ne dajte od takih ljudi sploh kaj svetovati, kaj izsiliti ali podpisati; nikar jim nič ne zaupajte, nič ne izročite. Ti ljudje vas samo vašim nasprotnikom izdajejo. Kadar potrebujete kak svet ali hočete se kake volitive udeležiti in kako glasovnico izpolniti, vprašajte take sosed in znanec, ki so kot dobri Slovenci znani, ki vam bodo gotovo radi in prav svetovali.

Maskarada Celjskega Sokola. Društvo je sicer nameravalo letošnjo prireditev opustiti, a zanimanje za običajno sokolsko maskarado je v Celju samem in v vseh bližnjih krajih, kjer delujejo bratska društva, tako veliko, da je bil odbor primoran splošni želji ustreči in je že z vso vnmemo na delu za veliko maskarado na pustno nedeljo. Prijavilo se je že zdaj par krasnih skupin; pričakujemo pa še nadaljnjih prijav od vseh prijateljev Celjskega Sokola. Letošnja prireditev naj zopet dokaže, da je naše društvo res živoredeč cvet na narodnem polju, katerega goje z iskreno ljubeznijo vsi, katerim hlepe oči v novo zarjo, ki mora priti domovini... Prihitite na pustno nedeljo 22. februarja, v kar največjem številu na sokolsko maskarado v Celje, da bo vrisk mladega, veseliga življenja tem glasnejši!

»Narodni list« ne more izhajati, ker miruje zaradi stavke v celjski tiskarni še vedno vse delo. Upati pa je, da bo mogel od prihodnjega tedna naprej izhajati.

Iz Zaica. Naša »Citalnica« nam je priredila prav zanimiv večer s povabilom našega štajerskega rojaka g. dr. Iličiča, ljubljanskega profesorja, ki je predaval poljudno in znanstveno obenem o našem književnem jeziku. Še nam je v spominu lep govor g. prof. dr. Dolarija, ki je bil pred leti vabljen k nam. Ravno tako in še bolj srno iz srca hvaležni gospodu docentu hrvaške univerze, ker je znal v svojem izklesanem govoru, vsebujoč krasno idejo bodočega enotnega jugoslovanskega književnega jezika, v mnogobrojnem številu zbrane nazlive poslušalce vezati

na svoj »centralni telegrafski biro«. In ko je sklepal, je šel po dvorani en glas: »Škoda, da ni več.« Pa je že tako, kaj lepega vedno prehitro mine. — Predavanju je sledila enodejanka »Popolna žena«. Nastopili so 3 člani rodbine g. Suškriča in gosp. Prekoršek. Brez navedenih si že v Zalcu več igre misliti ne moremo. Povrhnih oblačil ni bilo treba odložiti. Sušilniški sistem kurjave ne drži. Zato pozdravljamo v novi zimi nove peči. Obisk je bil prav povoljen. Pripravlja se pri nas noviteta. Zato bi prosil nezveste rokavnaške diletante, da zopet žrtvujejo svoje spretnosti dobri stvari v prid, ker me vodi prepričanje, da jim ne boode žal. Dajmo svojemu hramu boljše hrane.

V Šmartnem pri Slovenjgradcu so ustanovili preteklo nedeljo klerikalno telovadno društvo »Orel«. Ali je to posledica lanskega sokolskega zleta v Šmartnem?

Dramatično društvo v Mariboru naznanja cenjenemu občinstvu, da celjsko dramatično društvo ne bo gostovalo dne 8. svečana 1914 v Mariboru, ker je vsled nepričakovanih ovir moralo gostovanje preložiti na poznejši čas. Pač pa bo mariborsko dramatično društvo gostovalo dne 8. februarja 1914 v Celju z igro »Ubogi možiček«.

Iz Ljutomer. V torek, dne 27. t. m. se je vršil občni zbor zadruge za rejo žrebet v Ljutomeru pri podnačelniku in poslovođji te zadruge, g. Jošku Rajhu na Moti ob zelo lepi udeležbi članov. Vodil je zborovanje baron Rossmann. Zadruga ima na Cvenu krasen žrebetniak ter 30 orlov velik pašnik. V reji je sedaj 51 žrebet. Državne subvencije je dobila zadruga v L. 1913 20.000 K, kar je gotovo zelo lepa vsota. Člani so z malimi izjemami sami kmetje; na rejo se sprejemajo žrebeta vročevrhnih pasem, a le od zadružnikov.

Iz Ljutomer. V ponedeljek, dne 26. t. m. popoldne se je peljalo več voznikov na saneh z Jeruzalema. Trije so s strmega hriba navzdol jako naglo vozili. Pri tem se je zgodilo, da je skočila kobila, vprežena pri zadnjih saneh, na prve sprednje in ubila pri tem hlapca od gospodarja Ješka Rajha z Mote. Okoli 60 let stari mož je bil pri priči mrtev. Preiskava se vrši in bode gotovo dognala, če zadene katerega voznika krivda.

Razpisano je mesto učiteljeve pri Sv. Urbanu nad Ptujem, štiritrazrednica, 3. plačilnega razreda. Prošnje do 10. februarja.

Koroško.

Koroški deželni zbor je sklican na 4. februarja.

Drobne vesti. V okolici gradu Tigring pri Celovcu so našli v snegu zmznjenega 52letnega delavca Urbana Laknerja. Mož je zgrsel v snegu pot in je taval več ur po okolici, dokler ni opešal. — Pri Volšperku se je udril šletnemu posestnikovemu sinu led na bližnjem mlinskem bajaranju, ki je zelo globok. Dečka je rešil z velikim naporom strojevođa državne železnice Karel Glouh, ki je opazil nesrečo skozi okno svojega stanovanja in mu tekel takoj na pomoč. — Pri Bernici je prežagal neznan zločinec obe zatvornici na tamonšnjem železniškem prelazu.

Župnik in občinske doklade. Včeraj se je vršila pred upravnim sodiščem na Dunaju obravnava zaradi pritožbe župnika v Zetaravesi Valentina Weissa proti deželnemu odboru koroškemu zaradi župniku predpisanih občinskih doklad. Župnik je trdil v svoji pritožbi, da znašajo njegovi dohodki samo 855 K letno in se mu zaradi tega ne smejo predpisati doklade. Zastopnik deželnega odbora koroškega dr. Schalek pa je dokazal, da znašajo župnikovi dohodki 1400 K, torej 200 K čez minimum in je predlagal, da naj se župnikova pritožba zavrne. Upravno sodišče se je pridruživlo mnenju dr. Schaleka in je zavrnilo župnikovo pritožbo.

Primorsko.

Deželni zbori. Goriški deželni zbor je sklican na 4. februarja. Tržaški deželni zbor sedaj ne bo sklican, ker so se rešile najvažnejše zadeve v zadnjem zasedanju. Sklicanje dalmatinskega deželnega zbora je odvisno od pogajanj glede nove deželnozborske volilne reforme, s katero bo zagotovljena delavnost deželnega zbora. Istrski deželni zbor, ki že več let ne deluje, je razpuščen. Nove volitve bodo pokazale, če bo mogoče doseči sporazum. Glede šolskega vprašanja teko pogajanja precej ugodno, glede drugih spornih vprašanj pa se ni dosegel od sedaj še noben pozitivni uspeh.

Gorica. Občni zbor Goriške podružnice društva jugoslovanskih železniških uradnikov se vrši v nedeljo, dne 8. svečana ob pol 4. uri popoldne v hotelu pri »Zlatem jellenu« v Gorici.

Aretiran laški vohun. V Gorici so aretirali zasebnega uradnika Karla Gasperaza doma iz Novalede v Suganski dolini, ker je vohunil in prid Italiji. Pri hišni preiskavi so našli in zaplenili veliko obtežilnega materiala. Po prvi preiskavi so ga izročili okrožnemu sodišču goriškemu.

Požar v Gorici. Včeraj ob 5. uri jutraj je izbruhnil požar v delavnici trgovca s hišno opravo L. Breščaka v ulici Vetturini v Gorici. Ogenj se je silno hitro razširil in je ogrožal vso sosesko. Kljub takojšnji pomoči ognjegašev in vojaštva so pogasili ogenj šele ob 10. uri dopoldne. Škoda cenijo čez 20.000 in je pokrita z zavarovalnino. Kako je nastal ogenj še ni znano.

Prvi zvončki. Ob Soči pri Gorici so se pokazali včeraj prvi zvončki kot veseli oznanjevalci bližajoče se pomladi. Temperatura znaša v Gorici povprečno + 6° C.

Ajdovščina. C. M. podružnici v Ajdovščini priredite dne 1. t. m. ob pol 5. v Sokolovi telovadnici predpustno veselico s petjem in igro. Ob pol 9. prične ples, ki traja do jutra. Sodeluje vojaška godba.

Lokavec pri Ajdovščini. Pred zadnjo nedeljo smo imeli v Lokavcu domačo muziko. Sviralo je namreč novoustanovljeno godbeno društvo »na plehe«. Čudili smo se, da so naši domači godbeniki v tako kratkem času tako vrlo napredovali. Le tako naprej do popolne izobrazbe. Popoldan istega dne predaval je o življenju gospod inženir Podgornik iz Gorice. Gospod predavatelj nam je prav zanimivo razlagal o reji govedine, nje oskrbi in boleznih. V debato sta posegla tudi g. E. Čibej in V. Kompara. Ker je za Lokavec živinorejstvo eminentne važnosti, prosili bomo deželni odbor v tem oziru večje pozornosti naši lepi občini. V nedeljo 25. t. m. imelo je tukajšnje rokodelsko podporno društvo svoj občni zbor. — Društvo, kojemu načeluje vrli g. Ernest Bevk, izborna napreduje in ima v svoji blagajni že približno 5000 K. Novovoljeni odbor se je le malo spremenil od starega in le podpredsedništvo je prišlo v roke g. Stefana Bogataja. Novi odbor s predsednikom E. Bevkom nam je porok da nadaljnji uspešni napredek. Tej naši domači delavski organizaciji želimo vse najbolje! — Dne 18. t. m. je bila zanimiva obravnava pri tukajšnjem kazenskem sodišču v Ajdovščini. Zatožen je bil čevljar Ant. Čeha, da je odgovarjal pridigajočemu kapucinu v samostanski cerkvi v Križu. Naš Tone je trdil, da je bil »nabit« kot lešnik in ga je nekdo speljal v cerkev, kjer je sladko zadremal. V tem se mu je sanjalo, da drži v roki steklenico »ta grenkega« in ves srečen v tem idiličnem navdušenju, nekaj zagodrnja. Ker je pa pridigajoči pater mislil, da mu hoče reagirati, ga je zatožil pri sodniji. Pri obravnavi, pri kateri je bil seveda tudi ta pater, je bil Tone oproščen vsake kazni.

»Narodna Obramba«. Dne 1. februarja bo izšel pod tem naslovom v Trstu list narodno obrambne vsebine, ki bo obravnaval slovensko šolstvo v Trstu in njega razvoj v zadnjih 25. letih.

Za vzgled. Na zadnjem zborovanju »Lege Nationale« v Trstu so konstatirali, da je dal Trst v minulem letu za Legu 251.842 K.

Trst v Italiji. Dunajska tvrdka Herm. Pollaks Söhne je poslala v Trst nekemu spediteru dopisnico s sledečim naslovom: N. N. Spediteur Triest - Italien.

Izmisljen vlom. Laški Žid Salomon Conforti je naznanil policiji, da so vdrlj tatovi v manufakturno trgovino njegovega bratrance Confortija v Trstu. V ovadbi je navedel, da so odnesli tatovi za 15.000 K raznega blaga največ ženskih bluz. Preiskava je pa dognala, da se ni izvršil v trgovini vlom, in da si je Conforti to izmislil, zato da pokrije primanjkljaj, za katerega je on sam svojega bratrance ogoljufal. Confortija so aretirali.

Pouemčevanje redarstva. Kakor smo že poročali, je odredil svoječasno poveljnik puljske policije, ki je trd Nemec in ne zna niti slovenski, niti hrvaški, da se morajo učiti stražniki nemščino in jih je poslal v nemško Berlitzovo šolo. Ker se je večini policajev zdelo nepotrebno trati denar za tako šikaniranje, so šolo pustili. Plačevati so morali učitelja sami. Sedaj je odredil poveljnik policije obligatno nemško šolo in policaj je podučuje sedaj neki mlad nadzornik Bajt, ki je Slovenec. Nad polovico redarjev v Pulju je Slovencev in Hrvatov, drugo polovico pa tvorijo Italijani ki ne razumejo niti sloven-

ščino, še manj pa nemščino. Bolj umestno bi bilo torej, da bi se ti Italijani naučili slovensko ali hrvaško, kar je res potrebno in bi se tudi poveljnik potrudil priučiti se vsaj za silo teh jezikov.

Dnevne vesti.

+ Nekaj cvetja z gredic Stefe-Kregarjevih pritožb. Proti proračunu mestne občine ljubljanske za leto 1914 sta vložila zgoraj omenjena nedolžna dva otročiča dolgo pritožbo, ki je značilna za naše razmere, in posebno za razmere, ki danes vladajo v našem deželnem odboru. Kakor v letu 1913, se bo deželni odbor gotovo v letu 1914 vsedel na to pritožbo, in če jo bo kdaj rešil, jo bo rešil takrat, ko bo proračunsko leto že davno končano. S tem, da deželni odbor teh pritožb toliko časa ne reši, se pravzaprav norčuje s Štefotom in Kregarjem, ker bi ta dva gospoda, če sta resna pritožnika, pri resni oblasti najprej prav hitro dobila resno rešitev! Ker torej javnost še ne dobi kmalu prilike, da bi se pečala z dotično rešitvijo deželnega odbora, in z obsegom Kregar-Štefotove pritožbe, vidi se nam potrebno, da že sedaj odkrijemo zastor, ter javnosti pokažemo, kake kozlice gonita Stefe-Kregar na pašnik našega deželnega odbora. Da smo objektivni, radi priznamo, da sta gospoda kverkulanta morda sama prepričana o važnosti svoje pritožbe. Vsaj Kregar se dela, kakor da je z milijoni v drugem stanju, kakor da je učencem Oladstona, ki je bil največji budgetarec sveta! Pri tem pa kuje gospod Kregar obraz v pomembne gube, kakor bi hotel vsak hip izpregovoriti: Glejte, jaz sem ti, kojemu je Edison vkradel najmanj deset svojih iznajdb! Štefe se kaže že manj važnega, ali finančnik je tudi, saj od časa, ko ga je bivši občinski svetnik, na biljar položenega, šteti učil! Dobro je torej, da javnost izve, kako podoba ima finančna avtoriteta v govoru stoječih dveh velefinančnikov. Pri vsem prisegata, kakor sedanjji župan, na načelo štedljivosti. To načelo sta tako razvila, da v vsakem pogledu lahko konkurirata z znanim Börtetovim »Esskinstlerjem«. Najraje bi pozobala vse izdatke v proračunu. S svojo pojedino pričienjato z interesi, katere »Mestna hranilnica« na podlagi svojih, po vladi in deželnem odboru potrjenih dolžnih pisem od mestne občine zahteva. Ti interesi bodo znašali v letu 1914. dosti več nego 300.000 K. Zahteva »Mestne hranilnice« pa je v resnici nesramna: Štefe in Kregar torej v svoji pritožbi predlagata, da naj se teh 300.000 K v proračunu črta in občini prihrani. Probatum est! Stvar je zares priprosta in nam se le čudno zdi, čemu se deželni odbor s tem simpel problemom toliko časa glavo beli, ter mesece in mesece ne pride do pametne rešitve. Predlogu Štefeta in Kregarja je ustreči, ker je potem proračunsko ravnovesje pri mestu korenito doseženo. Ne vemo, čemu se tako dr. Pegan brani, ko mora vendar občutiti, da je vprašanje, naj li občina plačuje svoje upnike ali ne, zgolj le odvisno od subjektivnega naziranja našega preslavnega deželnega odbora. In kako lepa prilika se tukaj nehoti nudi deželnemu odboru. Naj stori slavnosti še en korak dalje, naj korajžno prestopi okvir Štefe - Kregarjeve pritožbe, pa naj v mestnem proračunu kar ex ofio črta vse izdatke za loterijsko in druga posojila, za izplačilo ustanov itd. Tudi izdatke za državno policijo naj se črta; ob koncu leta 1914 pa bo imela občina velike prihranke, katere hočemo, vsi srečni in zadovoljni, plodonosno naložiti v prerevirano »Ljudsko posojilnico« v Ljubljani. — Da, da, finančnika Kregar in Štefe priborita Ljubljani zlate čase! Prava sreča, da sta velika ta moža v velikem trenutku naletela na veliki deželni odbor!

+ Pozno spoznanje! Včerajšnji »Slovenec« piše pod zaglavjem »Na pravimo konec!« med drugim tudi to-le: »Takih bre v narodnem oziru kakor pod grofom Stürgkhom slovenski narod še ni doživel. Pet let se točemo zaradi tega, če se smejo na koroškem kolodvoru zahtevati karte v slovenskem jeziku — še to se nam ne prizna! Arogantni nemški uradnik komandira celo vlado. Na Štajerskem izginjajo zadnji sledovi enakopravnosti slovenskega jezika. Na Kranjskem pa smo dobili maso nemškega uradništva, med tem ko naši fantje stradajo kruha in se izseljujejo na Balkan! Ugled S. L. S. zahteva, da se takim škandalom enkrat izlepa ali izgrda konec napravi. Mi ne smemo vedno prenašati očitania, da se narodna pozicija Slovencev v Primorju pod slogaškim režimom utrja, naša pa slabeva... Tako se niti hlapi ne plačujejo, ne pa zaveden avstrijski narod.« — Pozno spoznanje, ki je došlo šele na petih letih! In vendar

je naš list že leta in leta v nešteti člankih in noticah dokazoval, da se Slovincem še nikoli ni godilo tako slabo, kakor pod Stürgkhom in neposrednimi njegovimi predsedniki na stolici avstrijskih ministrskih predsednikov. Koliko konkretnih slučajev smo navedli o vnebovpijočih krivicah, ki se nam Slovincem gode v uradih in šolah, ter rotli in zaklinjalih klerikalne poslance, naj se za božjo voljo energično zavzamejo za ogrožene, teptane pravice slovenskega ljudstva? Molčali so, držali roke križem in za skledico strankarske leče lakajski hlapčevali vsaki vladi. »Slovenec« pa je prinesel porogljivo notico, da je »usoda slovenskega naroda spravljena v najboljše roke«, da so poslanci S. L. S. zastopniki kmetkega ljudstva in da kot taki nimajo ne volje, ne časa, da bi se brigali za uradnike in druge take škrice in v obče za takšne bagatelje, kakršne so uradniško in druga taka vprašanja. Ali se »Slovenec« še morda spominja, kako je svoječasno zasmehoval od napredne strani v parlamentu sproženo akcijo proti germanizaciji ljubljanskega sodišča, kako se je rogal naši borbi proti importu nemškega uradništva v našo deželo? Ali »Slovenec« ne ve, da je vodja klerikalne stranke dr. Šusteršič sam posredoval pri justičnem ministru za Nemca in proti Slovincu v zadevi imenovanja novega predsednika deželnega sodišča v Ljubljani? In vzpričo takšnega postopanja klerikalne stranke v narodnih vprašanjih, vzpričo notoričnega dejstva, da se klerikalni poslanci dajo v vsakem prav vsakem slučaju kupiti za skodeljico strankarske leče, bi naj vlada imela respekt pred našimi ljudskimi zastopniki?! Ali se je potem čuditi, da plačuje sedaj Slovence, kakor priznava sam »Slovenec«, niti tako ne kakor hlapce?!

+ Blamirani dr. Zajec. Na drugem mestu prijavljamo zanimivo razkritje o dr. Zajcu. O tem možakarju, je »Slovenec« širokoustno razglasil, da je že dlje časa študiral obrtnošolske razmere in prišel na misel, ustvariti kranjski deželi obrtnošolski zakon. Zdej pa vidimo, da na dr. Zajčevem zelniku ni prav nič zraslo, ampak da mu je »Slovenec« spletel vence iz pavovega perja in mu pripisal misli, ki so jih drugi sprožili. Kaj pa je ta ubogi dr. Zajec zagrešil, da ga »Slovenec« tako izpostavlja? Takega zasmehovanja vendar ni zaslužil, saj služi zvesto in neredno svoji stranki. Pa so res hudobni ljudje zbrani okrog »Slovenca«, da še svoje najboljšje pristaše zasmehujejo v stvari, za katere se žive dni niso zmenili.

+ Ruski list o Slovincih. Petrogradsko »Novoje Vremja« je priobčilo ob novem letu članek »Slovanstvo v l. 1913.« »Usodepolno je bilo — tako piše imenovani list — preteklo leto za Slovanstvo. Pričelo se je v takih bleščečih perspektivah, da se je splošno pričakovalo, da se bo tekom tega leta dalo uresničiti vsaj del starih slovanofiličnih načrtov glede razvrstitve Slovanstva na Balkanu. Toda vsled izdajstva bolgarskega carja Ferdinanda na slovenski stvari so se vsi ti načrti v usodepolni noči dne 30. junija razpršili kakor sen in slovenski narod so znova razdrobljeni, desorganizirani in razdruženi ter nastopajo drug proti drugemu.« Po teh uvodnih besedah govori »Novoje Vremja« na kratko o posameh slovenskih narodih. O Slovincih piše: »Tudi slovenski narod v južnih Alpah je v preteklem letu slabo trpel. Omenjamo samo, da je vlada prepovedala vsesokolski zlet in da je razpustila »Slovanski klub« v Ljubljani, edino ognjišče slovenske misli v slovenski prestolici. Pri deželnozborskih volitvah so s pomočjo vlade zmagali slovenski klerikalci, ki jim je privrženost rimskemu papežu dražja, kakor narodna in plemenska čustva ter slovenski ideali.« — Ali ni zanimivo, da celo v Petrogradu vedo, da so naši klerikalci pri zadnjih deželnozborskih volitvah zmagali samo z — vladno pomočjo?!

+ Vojaška vest. Ljubljanski divizionar fml. K u s m a n e k postane zapovednik trdnjave Przemysl, v Ljubljano pride za divizionarja generalni major Scotti, sedaj brigadir v Gorici.

— Imenitno! »Laibacher Zeitung« ima včeraj, kakor že tudi večkrat preje v svojem uradnem listu razglas, da se ne sme živina uvažati iz sv. ogrske krone. Razglas je nemški in slovenski. V nemškem besedilu je vse natančno označeno, stolični okraji in drugo potrebno, ne pa tako v slovenskem. Tukaj pač gospod referent, ki pa ni podpisan, sicer pove, da je v stoličnih okrajih sv. krone ogrske živinska bolezen, kuga na parkljiš, oghič itd. potem se mu

pero ustavi. Pač, še nekaj pripiše! (Glej nemško besedilo!) Pika. Tako, sedaj pa, ti ljubi kranjski kmet, preberi in razumi nemško besedilo, če znaš, če ne, bodeš pa kaznovan!! Čudno, da so pri deželni vladi kranjski še slovensko zapisali, da gl. nemško besedilo! Mar bi naj izpustili sploh slovenski razglas, bi vsaj ne bilo smešno, ker ta našega kmeta, ki komaj zna za silo slovensko čitati, itak ne more obvarovati škode, ne pa ga še siliti »glej nemško besedilo!«

— Kuharski in gospodinski tečaj v internatu »Mladike«. Dne 16. februarja 1914 se v internatu »Mladika« otvori drugi letošnji polletni kuharski in gospodinski tečaj, ki ga vzdržuje vzgojevalno in naobrazovalno žensko društvo »Mladika«. Sprejme se najmanj 10 in največ 16 gojenk, ki stanujejo lahko v internatu, ali pa tudi zunaj. V tečaju poučuje državno izprašana strokovna učiteljica, praktičen zdravnik in učiteljica, ki je izurjena v šivanju. Poučuje se teoretično in praktično, in sicer teoretično: učni jezik, gospodinsko knjigovodstvo in kalkulacije, hrano-slovje, zdravoslovje in prva pomoč pri nezgodah, in gospodinstvo; praktično pa: kuhanje: pripravljanje priproste in fine meščanske hrane, kakor tudi bolniške in otroške hrane; šivanje: krpanje in izdelovanje perila; pranje in likanje; pospravljanje in snaznje vseh hišnih prostorov; nakupovanje živil na trgu. Kot je iz naštetih teoretičnih in praktičnih predmetov razvidno, imajo zgoraj navedeni gospodinski tečaji namen, da navajajo dekleta k pridnosti, izurjenosti in samostojnosti v vseh gospodinskih in kuhinjskih opravilih ter jih naobraziti v vsem, kar se v tem pogledu zahteva od inteligentne žene, razumne gospodinje in dobre matere. Kuharski in gospodinski tečaji obstojé v internatu že četrto leto in društvo je s tem, da jih je vzdrževalo, vzgojilo z najboljšimi uspehi do 100 gojenk. Prizadeti slovenski krogi, naj bi posvečali tem tečajem največjo pozornost ter ne zamujali ugodne prilike dote velepotrebne gospodinske naobrazbe, ker je razumna in pridna gospodinja sreča vsake družine. Natančnejša pojasnila o pogojih in sprejemu daje predstojništvo internata pisмено ali pa ustno v društveni pisarni v Ljubljani, Šubičeva ulica št. 9. I. nadstropje.

— Papežev ples. »Corriere della sera« z dne 28. t. m. prinaša poročilo, ki bo marsikoga razveselilo in zna morda postati še pomembno za naše družabno življenje. Poročilo pravi, da sta bila menda neki knez in njegova sestrčna pri papežu na obisku in da je pogovor prišel tudi na »tango«, na ta pregrešni ples, ki dela cerkvenim krogom toliko preglavice, da ga ne morejo dovolj prepovedovati. Papež je svoja gosta prosil, naj mu pokažeta, kako se tango pleše in ko je videl pri tem plesu običajne kretnje, je rekel: Razumem, da ljubite ples. Primeren je vaši starosti. Bilo je vedno tako in bo vedno. Plešite, ker vas veseli — a namesto plesa s takimi smešnimi in barbarskimi kretnjami, raje kak drug ples. Na primer tistega, ki sem ga v svoji mladosti dostikrat videl in ki je tako eleganten, distingviran in latinski »La Furlana«. — Knez in njegova sestrčna sta vprašala, kakšen je ta ples »La Furlana«. — Kaj ga ne poznata? se je začudil papež in je vstal ter se pripravil, kakor bi hotel sam pokazati svojima gostoma, kako se pleše »La Furlana«. A premislil si je in poklical enega svojih beneških slug, da je pokazal knezu in njegovi sestrčni, kako se pleše »La Furlana«. Ta dva, izvežbana v plesanju, sta se hitro naučila ta ples in ga potem vpeljala v svojih krogih, kjer se zdaj »La Furlana« imenuje »papežev ples«. — Spričo velikih težav, ki jih imajo plesne priredbe pri nas, je gotovo razveseljivo izvedeti, da papež sam ni nasprotnik plesa, marveč spoznava, da se je vedno plesalo in se bo vedno plesalo in da je to primeren razveseljevanje, samo da je ples spodoben in da je ples pravica mladih ljudi. »La Furlana« je po papeževi sodbi primeren in spodoben ples in gotovo bi bilo papežu le ustreženo, če bi se tudi pri nas udomačil tako, da bi lahko v prihodnje takorekoč na katoliški podlagi plesali. Če je sam papež en trenutek mislil zaplesati »La Furlana«, potem bo pač naši prečastiti duhovščini tudi dovoljeno, da se ga nauči in pleše. Morda bi ta ples celo pomagal premostiti marsikako nasprotje. Naj se torej vpelje »La Furlana«. To se toliko laglje zgodi, ker imamo za uvedbo tega plesa uprav, kakor nalašč poklicano društvo, ki se že itak na precej katoliški podlagi zbira v srebrni dvorani »Uniona«. Naj se iz te dvorane raznese slava »La Furlana« po slovenski domovini, da se bomo zblizali vsaj na tem polju in da naši

duhovniki vsaj v veselem predpustnem času ne bodo le jezni samevali, žolč kuhali in se dolgočasili po svojih župniščih, ampak postali zopet prijazni ljudje med prijaznimi ljudmi. Avanti »la Furlana«!

— Skikurz v Ljubljani. Kakor že objavljeno, se smuški tečaj podaljša. Začetniki in oni smučarji, ki niso mogli redno prihajati k pouku v prvem kurzu, se vabijo, da se udeležijo v soboto, dne 31. januarja redne vaje za začetnike na tivolski livadi koncem sankališča, in sicer popoldne od 1. do pol 4., absolutni prejšnjega tečaja pa istotam od 3. do pol 4. — V nedeljo in ponedeljek, dne 1. in 2. februarja se vršita za v prvem skikurzu izvežbane smučarje dva izleta, in sicer prvi dan iz Borovnice čez Pokojišče na Rakek, drugi dan iz Preserja na Planinico. Odhod vsaki dan ob 10. uri 03 min. dopoldne z glavnega kolodvora; povratek v Ljubljano ob 6. uri 17 minut zvečer. Eventualna odpoved bo afiširana v soboto in nedeljo popoldne pri gosp. Magdici ali pri »Slonu«.

— Ogenj v Lichtenturnovem zavodu. Ko je vodja I. ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepanje g. Froulik ob 1. uri 12 minut ponoči kontroliral v Lichtenturnovem zavodu, je zapazil, da gori v sušilnici za perilo. Poklical je takoj službeno osebje in usmiljene sestre, ter poslal po požarno brambo, katere je došla ob 1. uri 45 minut na lice mesta. G. vodja in kontrolor g. Kumperščak sta ostala tam do 3. ure 45 min. ter pomagala gasiti ogenj. Če bi ne bilo nočne straže, bi se bil ogenj razširil, ter bi se bila lahko pripetila, ker prebiva v tem zavodu tudi večje število otrok, velika nesreča.

iz Litije. Ples litijskih fantov v »Rdeči fantovski noči«, dne 24. t. m. je uspel nad vse pričakovanje povoljno. Dekoracija dvorane in ostalih prostorov prikupila se je vsakomur in zadovoljila vse občinstvo. Tudi godba salonskega orkestra »Sokola I.« iz Ljubljane je vrlo vršila svojo nalogo. — Kljub temu, da se nam je od gotovih strani nagajalo in skušalo pripraviti ob veljavo naš ples, kljub temu, da smo pogrešali marsikoga, smo v krogu prijateljev in prijateljic srečno izvršili svojo nalogo in ravno z »Rdečo fantovski nočjo« pokazali, da smo še tukaj in da gremo preko vseh zaprek. Vsa čast tujcem, ki so se v precejšnjem številu odzvali našim vabilom. Vsem pa, ki so kakorkoli pripomogli do tako lepe prireditve, posebno pa vsem damam kličemo za njih požrtvovalnost: presčna hvala!

iz Mokronoga. Dne 28. januarja je vozil poštni voznik pošto iz Sevnice v Mokronog. Na potu se nahajajo strmi hribi. Naenkrat se je z vrh strmega hriba utrgal snežni plaz in z groznim bučanjem pridrvel v dolino na cesto. Voznika Franca Verhovška je snežna lavina zanesla kakih osem metrov proti mimotekoči reki Mirni. Na pomoč sta prihitela dva delavca in z lopatami izkopala poštnega voznika, ki je bil skoro že izgubljen, kajti ležal je zakopan en meter pod snegom. Ko so voznika izkopal izpod snega, je od strahu in slabosti padel nezavesten na tla.

Odette, krasni plesni prizori v 4 dejanjih, v glavni vlogi slavna Rita Sacchetto, ki se predvaja danes na specialnem večeru v kinematografu »Ideal«, je prvovrstna slika sloveče Nordisk Ko. in bode imela gotovo najlepši uspeh. Jutri, v soboto, senzacionalna špijonažna drama »Smrt ali zmaga« v 4 dejanjih, polna napestosti. Bajni prizori zasledovanja. Goreča ladja na odprtem morju, eksplozija, potop. Ti prizori niso filmski.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. Od 18. januarja do 24. januarja je bilo novorojenih 13, mrtvorojen 1. — Umrlo je 25 oseb, in sicer 14 domačinov in 11 tujcev. Eden je umrl za jetiko, ostali pa za različnimi boleznimi. Za ošpicami je obolelo 1.

Dva izgubljeni ključa iz aluminija dobi lastnik v kavarni »Prešeren«.

V kavarni »Central« danes in vsak dan koncert novo došlega tam-buraškega in pevsk. zbora »Zlata«.

Narodna obramba.

Podružnica C. M. družbe v Bohinjski Bistrici priredi dne 1. februarja t. l. plesno veselico in srečolov v salonu »Grand hotela Triglav«. Sodelovala bode godba c. in kr. pešpolka nadvojvode Frana Ferdinanda št. 19 iz Tolmina. Nadejamo se obilne cenj. udeležbe sosednih C. M. podružnic in prijateljev družbe sv. Cirila in Metoda. Za bolj trajni spomin te veselice bo drugi dan svečana zabava na sankališču in v okolici kot nameček.

Ženska podružnica C. M. družbe na Jensekah priredi dne 2. svečana 1914. l. predpustno veselico v gostilni »Hirovata«.

Prosveta.

Slovensko gledališče. V nedeljo popoldne (začetek ob 3. uri) se ponovi velenzanimiva vojaška burka »Tretji eskadron«. Igra je pri prvi vprizoritvi napolnila naše gledališče in je s svojim mnogovrstnimi vojaškimi dovpti vzbujala med občinstvom cele salve smeha. Zlasti je ugajal paprika - ritmoister s svojo strogostjo, pretiranostjo in zaljubljenostjo, ravno tako tudi pretkani trgovci s prašiči in pa njegova sladka, s poljubij zelo radodarna soproga. Pri prizorih raport in za ekscerciranje rekrutov, pa smeh med občinstvom sploh ni mogel pomeči. — V ponedeljek, (na Svečnico) popoldne začetek ob 3. uri se vrši predstava velenzanimiva burka »Nebesa na zemlji«. Igra se je igrala po vseh odrih z najvišjim uspehom in je bila v pretekli sezoni privlačna snov smeha in zabave željenega občinstva. — V nedeljo in ponedeljek (na Svečnico), obkraj ob pol 8. uri zvečer, vprizorili se v slov. gledališču narodna igra v 4 dejanjih »Naši bahači«. Igra je pisal češki pisatelj Stroupežnický, ki naši starejši gledališki publiki nikakor ni neznana. Njegovi igri: »Naši bahači« in »Gospod Grobski« predstavljajo se pred leti na našem odru s sijajnimi uspehi. Igra je prava ljudska igra in osebe ki nastopajo v njej, so izvzete iz našega naroda. Opozorjamo še enkrat občinstvo, zlasti iz dežele, da si predstave te igre ogleda, ker je igra zelo prikladna za ljudske odre.

»Naši bahači«, narodna igra v 4 dejanjih. Spisal Stroupežnický. Vsebinska igra je sledeča. Za službo vaškega nočnega čuvaja se potegujeta Tine Brezar, doslužen vojak in krojač Petan, oče sedmerih otrok. Vsak skuša dobiti občinske svetovalce in župana, ki imajo oddati službo, na svojo roko. Župan, oče Dobovec je za Brezarja, ki je v istini tudi edini sposoben za to mesto. Prvi občinski svetovalec, Repnik, pa stoji na strani Petana, kar se mu je Brezar zameril, ko mu je rekel, da je neveden. Drugi občinski svetniki so pa itak sami kimavci. Ker se Petan boji nevarnega tekmeča, naroči svoji 15-letni hčerki, da napiše list, na katerem stoji grožnja, da bodo zažgane hiše občinskih svetovalcev, ako ne dobi Brezar omenjene službe. List najde za kapelico lepa Metka, ki je prišla prodajati na vaški semenj ribniško suho robo. Seveda se radi vrašanja, ali je list pisal Brezar ali ne, razvname hud prepir, zlasti med županom in prvimi občinskimi svetovalcem, tako da ogroža celo zaroko, sklenjeno med njunima otrokoma. Pravica seveda mora na dan. Brezar ima v osebi vaškega čevljarja Kvedra dobrega prijatelja in zagovornika. Možno rad poudarja svojo izkušnost, kar se mu tudi posreči pokazati. Po ovinkih izbavi od Petanove hčere prepis pesmi: O lepi Minki, katero je pisala tudi Urška. Spozna iz podobnosti pisave, da je pisala pretilni list in pesmico ena in ista roka. V občinski seji premoti Repnik razun župana vse obč. svetovalce, da oddajo službo čuvaja navzočemu Petanu. Ta že triumfira, ko vstopi Brezar z dokazom v roki. Vedstvo preiskave prevzame sedaj matično župana, dočim je Repnik zapustil sejo, odšedši na lov na zajce. Poklicana Urška prizna, da je ona tisti grozljivi list napisala, na kar se tudi Petan nida. Službo dobi zato Brezar. Na sejo pride žendarm, da bi povprašal Kvedra, kdo je streljal zajca, da dotičnega kot tatinskega lovca odvede uklenjenega v zapor. Ko ta odide, se vrne Repnik, ki hoče izpodbiti pravilno oddajo mesta nočnega čuvaja ter se tako razpre z županom, da razdereta še sklenjeno zaroko njiju otrok. Pri seji pa izve Repnik tudi, da ga je Kveder videl streljati ter da ga bo naznanil orožniku, ako se takoj ne spravi z Dobovcem. Tega pa neče storiti ne Repnik, niti Dobovec, pa če je tudi sreča njiju otrok uničena. Še le ko uvidi, da je stvar opasna, da ga bi Kveder izdal, ako se ne spravi z županom, ko vidi kaka sramota ga čaka, tedaj se šele poravnava Repnik in seže Dobovcu prijateljsko v roko. Petan mora prositi Brezarja za odpustanje. Tona in Jelica postaneta sročen zakonski par, tako da se vsled izkušnosti vaškega diplomata vse gladko izteče. V igri je zaposlen ves dramatičen ensembl. Na odru nastopi do trideset oseb.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Mladi pobotnež. Zaradi oskrumbe nedoraslih deklic je bil 19 let star hrivski pomočnik v Trzinu na 7 let celve težke je obsojen.

Tatinski pristojenec. Po leti ob času katoliškega shoda so bili v domobranski vojašnici zaposleni pristojenci Peter Wippauer iz Spitala, Tomaž Schernitzel iz Grafenbaha in Sikst Kreutzer pri Westenfeldu, vsi iz Koroškega. Ni izključeno, da so bili dogovorjeni, pobegniti iz prisilne delavnice in si prilastiti za to potrebno obleko. V to svrhu je dvema katoliškima gostoma izmaknil iz spalnega prostora te vojašnice za 63 K 10 v vredne obleke. Dne 15. novembra je Wippauer pobegnil iz prisilne delavnice, in izvršil v Račni v Sredni vasi in Zdenski vasi več tatvin. Nameraval jo je kreniti čez Hrvaško, ker si je domišljeval, da bo tam bolj varni. Wippauer je tudi sedaj priznal, da je v Riedu na Zgor. Avstrijskem zakonskima Janezu in Evi Irger izmaknil 660 K, kar se je tudi kot resničnim dognalo. Wippauer, ki ima že mnogo tatvin na vesti, je bil obsojen na dve leti težke ječe, njegova tovariša pa sta bila oproščena.

Nepoboljšljivi silovitnež. Jakob Svoljšak iz Stare Loke, delavec, ne stalnega bivališča, je znan kot silovitnež po njegovih predkaznih, ter je zelo na slabem glasu. Posebno jezo ima na Franceta Raka, ker mu ni bilo všeč, da je hodil k Mariji Krajnik v Starem dvoru na hrano, ter se domišljeval, da vedno o njem slabo govori. Dne 8. t. m. je začel brusiti nož in pri tem se proti Raku izrazil: »Enega bom, če drugega ne pa tebe.« — Proti Juriju Krajniku se je pa naravnost izrazil, da bo Raka zaklal. Te grožnje je ponovil proti več osebam in tudi Mariji Krajnik je rekel, da ga bo dežal, ker ga zmeom »šinfu«. Ne dolgo potem, se je pa Raka samega deljansko lotil, kar prijel za vrat, ga tiščal k zidu in začel po žepih iskati nož. Na to je skočil v hlev, iskal v drugi obleki se nahajajoči svoj nož, nakar ga je Krajnik zaklenila v hlev. Ko je bil kasneje po orožnikih aretovan, grozil je Raku, da bo še pred njim »švical«, ker si me šel »meldat«, in proti orožnikom se je izrazil, da mu je vseeno, če ga prav obesimo. Obdolženec, ki se zagovarja s popolno pijanostjo, kar pa priče oporekajo, je bil obsojen na 10 mesecev težke ječe.

Razne stvari.

Požar. V Milanu je pogorela veletrovinar za svetle in steklenino. Škoda znaša čez 100.000 lir. Ogenj je povzročil električni tok.

Zastrupljenec Hopf, ki se je, kakor smo že poročali, odpovedal pravici pritožbe, tudi ne mara vložiti prošnje na cesarja za pomilostenje.

Maksim Gorki, ki se je vrnil iz večletnega prebivanja v domovino, je kupil na Finskem 40 vrst od Terrajokija srednje veliko posestvo, na katerem se bo stalno naselil.

Zlodejstvo očeta. V Bonneville na Francoskem so aretirali Avstrijca Poljaka Potočnika, ker je na sumu, da je zanašal zapeljal svojega sina v gorovje in ga pustil tam, da je zmrznil.

Ponesrečen žurnalst. Na lovu pri Nici se je smrtno ponesrečil eden najboljših francoskih žurnalstov, izdajatelj lista »Eclair« in sotrudnik več velikih francoskih listov v Parizu, Leon Barbé.

Železniška nesreča. Vsled polomljenega signalnega aparata, ki so ga polomili stavkojuči železničarji, sta trčila na kolodvoru Oporto dva osebna vlaka. Štirje potniki so bili takoj mrtvi, 23 pa je težko ranjenih.

Stavka premogarjev na Angleskem je končana. Skoro vsi delavci so se vrnil na delo in so izročili delodajalcem spomenico, v kateri prosijo vsaj delno ugoditev njihovih prvotnih zahtev, kar bodo delodajalci tudi storili.

Izvršitev smrtnih obsodb. Na dvorišču jetnišnice v Ratiboru so obesili včeraj jutraj kajzarjevo hči Franciško Zimmer in ženo rudarja Josipino Kubškovno. Prva je umorila svojo mačeho, druga svojega moža.

Vojaški škandal. V Tišinu so razkrili celo družbo podčastnikov 31. deželnoobrambne pešpolke, ki so se pečali s tem, da so oporčali na sleparski način proti visokim nagradam vojaške obvezance od vojaške službe.

Samomor škofa. V samostanu pri Kursku se je glasom poročil iz Petrograda obesil škof Joaniki. Škof je bil znan kot silno pobožen človek. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da je izvršil samomor zaradi prevelike nestrpnosti sinoda.

Velike povere pri Atenski banki. V Atenah so aretirali več višjih funkcionarjev Banque d'Athènes zaradi povere. Poneverili so 15 milijonov frankov. Francoske banke so sklenile, da bodo banki pomagale pri sanaciji.

Umor in samomor policijskega uradnika. V Grünbergu se je splazil v četrti v stanovanje svoje žene, s katero je živel že delj časa v prepri, policijski uradnik Simon. Ustrelil je svojo ženo, štiriletnega sina in samega sebe. Ko so prišli sosede, so bili že vsi trije mrtvi.

Eksplozija. Med Melo in Masono pri Genovi je eksplodirala smodniška Arezzi. 5 oseb je bilo na mestu mrtvih, več oseb pa je težko in lahko ranjenih. — V predoru Col de Braus na novi progi Nica - Cumco je eksplodiral dinamit. Tri delavce je ubilo, dva sta teko ranjena.

Ogenj v gledališču. V Josefstadtu na Dunaju se je vnel pred snočno predstavo v gledališču pod. Gasilci so pod raztrgali in ogenj zaustavili. Kljub temu pa je bila predstava odpovedana, ker je bilo v gledališču toliko dima in smrada, da občinstvo ni moglo vstopiti. Kako je nastal ogenj, še ni znano.

Vlom v angleški generalni konzulat v Petrogradu. Snoch so ušli v angleški generalni konzulat v Petrogradu neznanj tatovi. Razbili so vse omare in vsa predala in so odnesli vse listine. Govore, da je bil vlom naročen in da so odnesli tatovi več dokumentov silno važne politične vsebine.

Črna kuga. Francoska družba za eksotično patnologijo na Pasteurjevem zavodu v Parizu je dognala, da se je razširila v pristaniških mestih ob Oceanu črna kuga pri psih. Ta kuga je silno nevarna, ker obole za njo lahko tudi ljudje. Iz Marselja poročajo, da je obolelo za kugo že več otrok.

Železniška nesreča. V Trebechovichah je prevozil vsled neznanega vzroka osebni vlak št. 731 kolodvor in je trčil na drugi strani v tovorni vlak št. 772, ki je tudi vozil na postajo. Obe lokomotive in več voz je razbitih. 5 potnikov in 3 železniški uslužbenci so težko ranjeni, 7 oseb pa je lahko ranjenih. Kdo je povzročil nesrečo še ni znano.

Zastrupljenje. V stanovanju vpojenega uradnika Kosa v Oseku so našli mrtvega uradnika, njegovo ženo, njegovo 20letno hčer in njeno prijateljico. Preiskava je dognala, da so se vsi štirje zastrupili s plinom. Očila je namreč plinova cev, ki je bila napeljana v sosedno hišo in plin je nenadoma napolnil stanovanje.

Druga saverska afera. V Strasbourgu je aretirali neki poročnik z vojaško patroljo dva mlada moža, ki sta gledala neko vojaško parado in se pri tem smejala. Aretacija se je izvršila samo zaradi nedolžne opazke: Poglej jih reveže, kako »stramm« stoje. Med potjo so vojaki pod vodstvom častnika aretirancu suvali in pretepali. Na uradu sta se moža legitimirala, nakar so ju izpustili.

Pasivna resistenca plesalk. V budimpeškem častniškem kazinu so morali odpovedati v soboto kostumni ples iz prav čudnih razlogov. Korni poveljnik v Budimpešti, Trsztyansky, je namreč prepovedal v rezervatnem povelju častniškim damam ples v novomodnih toaletah z razporami. Dame so nato izjavile, da ne morejo priti na ples, ker so si vse naročile taka krila in morajo sedaj čakati, da bodo dobile nove toalete.

Maščevarne soproga. Krmar donavsa parobrodne družbe Josip Miletič v Lincu je naletel doma v svojem stanovanju svojo ženo in kapitana iste družbe Kobioja. Ker sta se sumljivo obnašala, je mož pokazal kapitanu vrata, ženo pa je strogo prijel in zahteval, da mu pove kaj se je zgodilo. Žena je povedala možu, da jo je hotel kapitan posiliti, kar se mu je posrečilo. Mož je šel takoj nato v kapitanovo stanovanje in je pozval kapitana na odgovor. Med preprirom je potegnil samokres in ustrelil kapitana v prsa. Izpalil je več strelj, ki so vsi zadeli. Kapitana so odpeljali smrtno ranjenega v bolnišnico.

Po stavki v južni Afriki. Stavka v južni Afriki je bila s silo zatrta. Kaj se je vse godilo v južni Afriki v tem času ni znano in se bo tudi težko zvedelo, ker je uvedla vlada silno strogo cenzuro. Veliko vznemirjenje in razburjenje pa je povzročila južno afriška vlada z nasilnim izgonom 10 voditeljev delavcev, katere so poslali na Anglesko. Te voditelje so aretirali še za časa stavke. Sedaj so ji odpeljali ponoči in skrivaj na železnico in po železnici v pristanišče, kjer je čakal izgonce poseben voz, ki jih je takoj odpeljal. Ta nasilen izgon je povzročil na Angleskem velikansko nejevoljo in angleška vlada bo primorana, da v tem slučaju energično intervenira.

Požigalec Gast pobegnil. V Ljubnem je pobegnil iz vojaških zaporov vojaški begun in požigalec Juri Gast. Kakor znano je Gast začel iz maščevanja hišo rudarja Maunca. Pri ti priliki sta zgorela

Mauncova starejša sinova. Gast je pobegnil in šele pred enim mesecem so ga aretirali v Solnogradu, kjer je delal pri gradbi neke železnice. Odpejali so ga v Ljubno, kjer so uvedli proti njemu preiskavo zaradi desertacije in zaradi težkega požiga. Gast je prošil v četrtke jutraj vojaka, ki ga je stražil, da naj ga pelje na stranišče. Med potjo je sunil vojaka v stran in pobegnil. Kljub temu, da so ga takoj zasledovali vojaki in stražniki se je Gastu posrečilo uiti. Sedaj nintajo o njem nobene sledi. Gast je 24 let star, velik močan fant in zelo nasilen človek.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor. — Češka obstrukcija.

Dunaj, 30. januarja. Češka obstrukcija se je danes nadaljevala. Kot prvi je govoril poslanec Udržal v formalni debati o dnevnem redu. Izjavil je: Vse vesti, kakor da bi glede nadaljne taktike češke obstrukcije obstojale kake difference med češkimi agrarci, so izmišljene. Vlada deviza divide et impera bo ostala do pot popolnoma brezuspešna. Mi se ne damo omejit v svojem postopanju, dokler obstoja v parlamentu nemški diktat. Če smejo Nemci na Češkem s pomočjo vlade obstruirati in razbijati češki deželni zbor, da izvedejo svoje ekspanzivne namene, smemo mi storiti isto proti vladi v državnem zboru in obrambo upravičenih svojih težej. Govoril je nato poslanec Buřival. Med njegovim govorom se je predsednik šele spomnil, da je posloviška debata; poklical ga je parkrat k redu in mu končno odtegnil besedo. Za njim je kratko govoril poslanec Exner. Ob pol 1. uri je prekinil predsednik sejo do 2. ure, češ, da so nekateri poslanci predlagali, da naj se vrše nova pogajanja.

Dunaj, 30. januarja. Češki socialni demokrati so povabili ostale češke stranke k skupnemu posvetovanju, ki se je vršilo ob 1. popoldne. V tem posvetovanju naj bi se dognali pogoji, pod katerimi bi bila pripravljena češka obstrukcija izpremeniti svojo taktiko. Govorilo se je, da je ministrski predsednik Stürgkh pripravljen v parlamentu podati izjavo glede sklicanja češkega deželnega zbora. Češka opozicija pa zahteva, da bodi ta izjava točna tako glede datuma razpisa volitev, kakor glede odprave komisije. Do sedaj ni prišlo do nikakoršnega sporazuma, če tudi so se vršila privatna pogajanja, in najbrže tudi ne pride do sporazuma. Od strani strank večine se lansira ideja vzdržati sejo preko noči do jutri in poskusiti zlomiti obstrukcijo. Ni pa upati, da se bo kaj doseglo. Od češke agrarne strani se nam zatrjuje, da ni upati na ugoden preobrat. Ministrski predsednik grof Stürgkh ima baje od vladarja že vsa potrebna pooblastila in zatrjuje se, da bo že danes zadnja seja parlamenta.

Dunaj, 30. januarja. Zbornici je predloženo poročilo davčnega odseka o reformi hišnega davka.

Dunaj, 30. januarja. V skupni konferenci so češki opozicionalci stavili vladi sledeči ultimatum: Vlada naj se v parlamentu izjavi, da bo v natančno določenem času ustvarila zopet ustave ne razpisa na Češkem, to je, ne le razpisa volitev, temveč tudi sklicala deželni zbor in odpravila upravno komisijo. Vlada naj poda tudi potrebne garancije. Ob pol 3. je povabil grof Stürgkh voditelje čeških strank k sebi. Smatra se, da bodo ostali vsi ti poskusi brezuspešni in računa se s tem, da bo parlament še danes odgoden.

Štajerski deželni zbor.

Gradec, 30. januarja. V »Tagespost« izjavlja poslanec dr. Korošec: »Ne vidim nikakih posebnih težkoč, ki bi nas vedle k absolutno odklanjanju jedemu stališču napram nameravanemu februarškemu zasedanju štajerskega deželnega zbora.« Kakor poroča »Tagespost«, bo imel slovenski klub danes posvetovanje o nadaljnjem postopanju v štajerskem deželnem zboru.

Vojaški kazenski proces.

Dunaj, 30. januarja. Vesti, da namerava vojna uprava odgoditi veljavnost vojaškega kazenskega procesa za dve leti, se demantirajo.

Češko-nemška upravna pogajanja.

Dunaj, 30. januarja. Odposlanstvu čeških socialnih demokratov, ki so se predstavili ministrskemu predsedniku, da je ta na njih zahtevo odgovoril, da je vlada pripravljena izjaviti pred zbornico, da hoče kakor hitro mogoče ustvariti na Češkem zopet normalne razmere.

Gališka volilna reforma.

Lvov, 30. januarja. Volilna reforma za gališki deželni zbor pride pred plenum gališkega deželnega zbora najbrže 5. februarja. Zdi se, da je prvotni namen, izvesti predlogo en

bloc, nezvedljiv, ker vstrajajo nekateri poslanci na tem, da se principjalno stališče za vse čase javno priblije.

Novi ogrski tiskovni zakon.

Budimpešta, 30. januarja. Kraljevske sodišče v Budimpešti je obsodilo predčerašnjem urednika »Nove Borbe« Markovića na šest mesecev ječe zaradi nekega članka, v katerem je baje sramotil dinastijo. To je bila prva sodba po novem ogrskem tiskovnem zakonu. V prvi instanci je bil Marković oproščen.

Rusija.

Petrograd, 30. januarja. Ministrski predsednik Kokovcev je naznail dumi veliko kreditno predlogo za deželno obrambo.

Putilova tovarna.

Pariz, 30. januarja. Mnogo pozornosti vzbujajo ruska oficijozna izjava, da gre pri aferi Putilove tovarne faktično za povečanje kapitala, katerega hoče iskati Rusija na francoskem trgu. Od druge strani se zatrjuje, da je bila cela afera od Rusije lansirana v svet samo z namenom, da dobi Putilova tovarna potreben denar na Francoskem.

Alzaška.

Berolin, 30. januarja. Proračunski odsek alzaškega deželnega zbora je sklenil črtati v znak protesta proti postopanju orožništva v Savernu plače za orožniške stotnike.

Angleška kraljevska dvojica.

Pariz, 30. januarja. Angleška kraljevska dvojica pride baje v drugi polovici aprila v Pariz.

Povodenj.

Pariz, 30. januarja. Iz Brazilije poročajo o silnih povodnjih, ki so preplavile več mest. Okrog 2000 ljudi pogrešajo.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Dunaj, 30. januarja. Venizelos bo, kakor zatrjujejo v diplomatskih krogih, predlagal mejno popravo meje Južne Albanije na planoti pri Korici, za kar bi plačala Grška Albaniji pet milijonov frankov. Glede izpraznjenja Albanije bo Venizelos izjavil, da bo Grška izpolnila velenzanim dano obljubo, predlagal pa bo tudi, da se to izvrši polagoma, tako, da bo moglo albansko orožništvo zasedeti te pokrajine, s čimer bi bilo preprečeno tudi vsaško gibanje.

Berolin, 30. januarja. Venizelos je obiskal predčerašnjem tudi princa Wieda, kateremu je čestital na njegovi designaciji, ter izjavil, da hoče Grška podpirati Albanijo pri ureditvi razmer v Epiru.

Valona, 30. januarja. Albanski veljaki so brzojavno pozvali romunskega kralja Karla, da naj prihiti Romunska Albancem v Epiru na pomoč.

Črna gora.

Rim, 30. januarja. V podučenihi krogih zatrjujejo, da bo črnogorski kralj spomladi obiskal italijanski dvor.

Srbija.

Belgrad, 30. januarja. Dne 30. t. m. poteče v Srbiji moratorij. Denarni zavodi se pripravljajo, da bodo zmogli večji denarni promet prve dni, ko nastopijo zopet normalne razmere.

Belgrad, 30. januarja. Izšel je kraljev ukaz, ki kliče rezervne častnike in rezervno moštvo prvega poziva pod orožje.

Turčija in Bolgarska.

London, 30. januarja. Listi vztrajajo pri svoji trditvi, da je bila med Turčijo in Bolgarsko sklenjena tajna pogodba proti Grški. Turčija ojačuje svoje postojanke na otoku Castelorizo ter koncentrira nove čete.

Ženeva, 30. januarja. Tukaj se mudeči bolgarski častniki so dobili nalogo, da naj se na prvi poziv ministrstva vrnejo v domovino.

Egejski otoki in Epir.

London, 30. januarja. Francoska in Rusija sta dali svoje dovoljenje, da se definitivna odločitev velesil glede Južne Albanije in Egejskih otokov v Carigradu in v Atenah sporoči skupno.

Ozka zveza na Balkanu.

Bukarešta, 30. januarja. Rumunska princesa Elizabeta se baje zaroči spomladi z grškim prestolonaslednikom Jurjem.

Volitve v Turčiji.

Carigrad, 30. januarja. Pri volitvah v turški parlament so dobili mladoturki veliko večino. V Carigradu so popolnoma zmagali. Med volilnimi možmi se nahaja tudi veliki vezir. Grkom je mahoturški komite dovolil 17 mandatov, toda le pod pogojem, da bodo Orki držali z mladoturki.

Zarota v Turčiji.

Carigrad, 30. januarja. Oblosti so razkrile zaroto odpučenih častnikov proti Enver paši.

Društvena naznanila.

Seja tajniško-časnikarskega odseka za letošnji vsesokolski zlet vrši se danes ob pol 7. uri zvečer v Zvezni sobi v Narodnem domu. Ob 8. uri zvečer pa istotam seja »stanovanjskega odseka«.

Društvo hišnih posestnikov ima letošnji občni zbor 1. svečana t. l. v mali dvorani v hotelu »Union« ob 10. uri dopoldne s statutarčnim sporedom.

Narodne socijalne zveze v Ljubljani občni zbor bo dne 1. svečana v društvenih prostorih.

Pogrebno podporno društvo c. kr. poštnih in brojavnih uslužbenec v Ljubljani ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 1. svečana t. l. ob 3. uri popoldne v restavraciji pri Perlesu, Prešernova ulica št. 9.

Narodna čitalnica v Dravljah priredi v nedeljo, dne 1. svečana t. l. predpustnico v prostorih gostilne g. Fr. Susteršiča v Zapužah. Spored: Petje, godba, ples, prosta zabava. Začetek ob 6. zvečer. Vstopnine ni. Zvečer maske.

Prostovoljno gasilno društvo v Sori priredi plesni venček v nedeljo 1. februarja popoldan v Goričanah v tovarniški restavraciji.

»Sokol« v St. Janžu priredi v nedeljo, dne 1. svečana svojo II. veliko maskarado v prostorih g. Ivana Prijatelja v St. Janžu.

Akad. društvo slov. agronomov »Kras« na Dunaju priredi svoj II. občni zbor, dne 3. svečana ob 8. uri zvečer v gostilni Kleeblatt (XVIII. voal Schulgasse Mitterberggasse št. 18.)

Slov. akad. društva »Adrija« v Pragi občni zbor bo dne 31. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih.

Današnji list obsega 6 stran.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ali veliko sedite? Sedežne polke iz nalašč v ta namen pripravljene klobučevine popolnoma zabranijo odrgnenje in ono nevšečno svetlikanje hlač in kril. Prijetno, udobno in zdravo sedenje! Pozor trpini na hemoroidah! Prospekt pošlje na zahtevo: Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 1. (3578)

Kdor Odol dosledno rabi vsak dan, po naših današnjih znanostih kar najbolje neguje zobe in usta.

Cena: 1/2 steklenica (za cele mesece) K 2.— 1/2 steklenica K 1.20.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 30. januarja 1914		
Termin.		
Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	11.90
Pšenica za maj 1914.	za 50 kg	10.96
Rž za apr. 1914.	za 50 kg	8.95
Rž za oktober 1914.	za 50 kg	8.9
Oves za apr. 1914.	za 50 kg	7.82
Oves za oktober 1914.	za 50 kg	7.80
Koruza za maj 1914.	za 50 kg	6.89

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300.2 Srednji zračni tlak 739 mm

dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
29.	2. pop.	742.3	-1.6	brezvetr.	jasno
	9. zv.	743.0	-8.4	sl. zah.	megla
30.	7. zv.	744.1	-8.0	sr. sever	

Srednja včerajšnja temperatura -5.2, norm. -1.9 Padavina v 24 urah m.m. 0.0.

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 30. januarja 1914

Valutabeni posloji.	Denar	Blagov
4%, malevna renta	83.30	83.00
4.2%, srebrna renta	87.60	87.81
4%, avstr. krona renta	83.95	84.15
4%, ogr.	83.45	83.65
4%, kranjsko deželno posojilo	—	89. —
4%, k. o. češke dež. banke	86. —	87. —

Srečke		
rečke iz 1. 1860 1/2	455.50	465.50
" " 1864	69. —	700. —
" " 1864	293. —	303.50
" zemelisk. 1. izdaje	2.7.50	297.50
" " II.	244. —	254. —
" oporke hipotekne	230. —	240. —
" dun. komunalne	471.50	481.59
" avstr. kreditne	483. —	493. —
" ljubljanske	61.25	65.25
" avstr. rdeč. križa	51.50	55.50
" ogr.	31. —	35. —
" bazilika	26.60	30.60
" turške	228.40	231.40

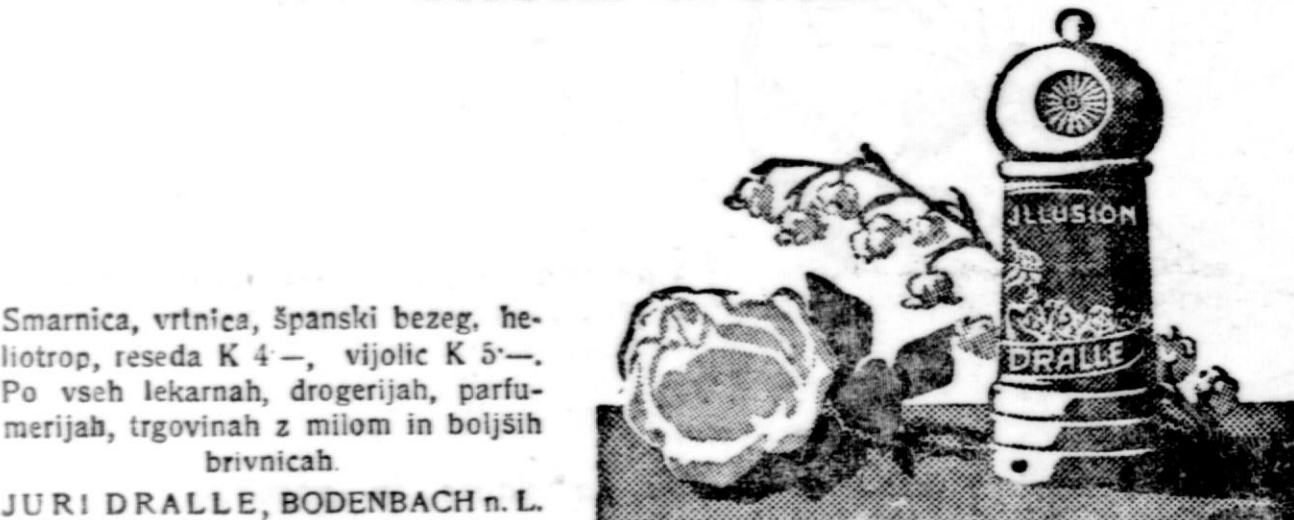
Glasn.		
Ljubljanske kreditne banke	402. —	404. —
Avstr. kreditnega zavoda	637.75	638.75
Dunajske bančne družbe	529. —	530. —
Lužne železnice	103.40	104.40
Državne železnice	713.75	715.75
Alpine-Montan	810.25	811.25
Češke sladkorne družbe	328. —	330. —
Zivnostenske banke	2.875	279.75

Valute.		
Cekini	11.39	11.43
Marki	117.40	117.60
Franki	95.329	95.529
lire	94.95	95.15
Rubliji	252.75	253.50

Slastna, neprimerljiva prirodnost in največja izdatnost Dralleja parum

iluzija v svetilniku

Zadošča en atom.

Smarnica, vrtnica, španski bezeg, heliotrop, reseda K 4.—, vijolic K 5.—. Po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in boljših brivnicah.

JURI DRALLE, BODENBACH n. L.

Vprašajte

svojega hišnega zdravnika, ki Vam potrdi, da v nobenem gospodarstvu ne sme manjkati dobrega razkužila. Za umivanje ran in ranitev, za razkuževanje ob bolniški postelji, za intimno damsko toaletu (irigacijo) je najboljšje porabljati

LYSOFORM

1—2% raztopine Lysiform je preiskušeno, že desetletja pripoznano in znano preiskano razkužilo. Dobiva se z navodilom vred v vsaki lekarni in drogeriji, originalna steklenica 80 vinarjev. Za razkuženje ust se izdela Lysiform s poprovo meto (steklenica à K 1.60) Zanimivo knjigo »Zdravje in desinfekcija« pošlje na zahtevo zastoj A. HUBMANN, referent »Lysiform-werke« Dunaj, XX., Petraschgasse 4. Kupujte Lysiform le v originalnih steklenicah z navodilom. Svarimo prej ponaredbami.

Sirolin "Roche"

olajša in ozdravi bolezni v prsih kašelj, katar, influenco, naduho.

Dobiva se po vseh lekarnah. Originalni zavitek 4 K. Dobiva se po vseh lekarnah.

Ugledna dunajska velérgovina z vinom liče spretnega

zastopnika

proti povrnitvi provizije Zastopstvo se odda za Ljubljano in okolico in mora prosilec biti pri gostničarjih in hotelirjih najboljše uveden.

Ponudbe z navedbo dosedanjega poslovanja pod

„Leistungsfähig 5099“

na Rudolfa Mosse, Dunaj, I. Seilerstätte 2.

Več spretnih, inteligentnih

prodajalk

inega občevarja, vajenih iz stroke za damsko kontekcijo in bluze, slovenščine in nemščine zmožnih — prednost imajo take tudi z znanjem srbohrvaščine — dalje

nekaj šivilj

spretnih v probiranju, slovenščine in nemščine zmožnih — prednost tudi z znanjem srbohrvaščine — sprejmo zagrebška kontekcijska tvrdka.

Panudbe pod „Damernd“, Zagreb, glavna pošta restaverte ali osebno predstavljanje v nedeljo, 1. februarja v hotelu „Union“ med 11. in 1. ure dopoldne. Vpraša se pri vratarju.

396

Nič ne pomaga!

Vse vpitje je glas vpijočega v puščavi. Kor prave angleške

gramofone in originalne gramofonske plošče

dobite iz prve roke

edino v moji trgovini. Caruso, Slezak, Demuth, Battistini, Selma Kurz in drugi svetovni pevci pojo vsaki dan v moji prodajalni

Sedna ulica 5, poleg c. kr. dež. sodnije.

Poslušanje popolnoma brezplačno.

A. Rasberger, Ljubljana.

Glavni zastopnik: The Gramophone Co. Limited. London, Avstrijske gramofonske družbe na Dunaju, Homophon Compny Berlin.

Velike godbene automate vedno v zalogi.

NOVOST! Samograjči klavir z navijanjem na pero. NOVOST!

3513 Od dobrega najboljšje!

Lastna delavnica za popravila. Ceniki franco;

Avstr. amerikan.

zaloge čevljev

Prešernova ul. 52.

12.50

16.50

Naši čevlji po kakovosti, :: priležnosti in eleganci :: prekose vsako konkurenco.

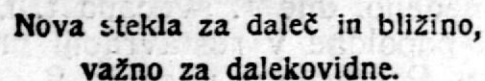

Modra gospodinja ve kaj je dobro

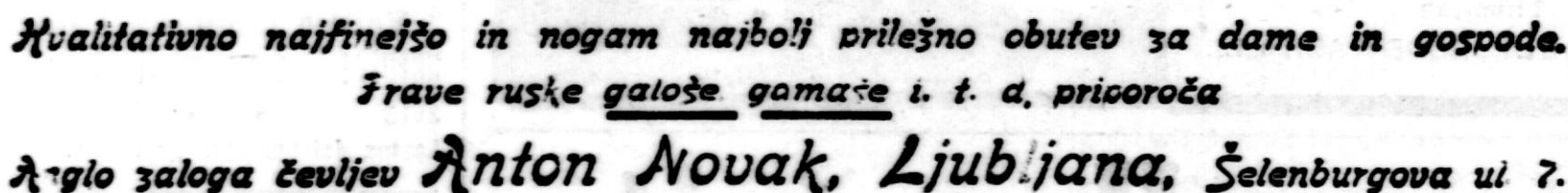
in rabi zato jedilno masl „Ceres“ pri kuhanju, pečenju in praženju. Ve tudi, da vsebuje živalska masl dostikrat 15% vode in vzame vsled tega pri uporabi jedilne masl „Ceres“, ki je popolnoma čista in ne vsebuje vode, vedno 1/4 manj nego kake druge jedilne masl. Jedilno masl „Ceres“ priporočajo zdravniki bolnim na želodca.

lakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z najamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je
:: :: vsaka prevara izključena. :: ::

**oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
v Ljubljani, Selemburgova ulica 8.
Temnica na razpolago. Zunanja naročila
z obratno pošto. — Zahtevajte cenike.**

Nad 20.000 plošč v zalogi.
Specialne plošče najslavnejših opernih pevcev
in pevk: Caruso, Szelezak, Naval, Demuth,
Battistini, Arnoldson, Destin, Selma Kurz itd.
Vsa popravila izvršujem v svoji lastni de-
javni točno in solidno. — Pri večjem od-
lozju posveti.